1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 63.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ1.85, buiten Assen franco per post ƒ 2,00.

WOENSDAG 8 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is van tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een BIJBLAD uitgegeven.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Overijssel maakt bekend, dat wegens uit te voeren werken aan de brug over de *Staphorster schutsluis*, in de gemeente *Zwartsluis* de passage met rijtuigen over die brug, van af den 13 tot en met den 23 Augustus e. k. zal gestremd zijn; zullende de scheepvaart ongehinderd blijven en voor de passage van voetgangers over een voldoend en beweegbaar vonder, worden gezorgd.

ZWOLLE den 2 Augustus 1855.

De Commissaris des Konings voornoemd.
C. BAKKER.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen brengen ter kennis der belanghebbenden, dat, volgens de bepalingen van art. 22 van het reglement op het beheer der wegen en waterlossingen in Drenthe, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 2 Augustus 1852 no. 57, de stroomen en waterlossingen in de gemeente Assen tusschen den 21 Augustus en 1 September aanstaande zullen worden geschouwd, en worden de pandpligtigen derhalve uitgenoodigd hunne panden in dezelve in orde te brengen, ter voorkoming van bekeuringen.

ASSEN, 30 Julij 1855.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris. KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

6 AUG.

De Krim is thans het groote woord van den dag, en twee derde der kolommen van groote en kleine bladen, zijn gewoonlijk gevuld met mededeelingen uit dat „land van tranen en bloed!"

De Krim is het begin van elke toespraak, waarmede de journalistiek hare onverzadelijke lezers verheugt of ergert.

Wij willen echter voor dit keer ons Overzigt openen met het een en ander uit Spanje en Italie. Daar toch heerscht een toestand, die vooral voor ons Land hoogst nuttige lessen en waarschuwingen oplevert.

Spanje, dat weet men, heeft in de jongste jaren eigenlijk geene Regering gehad. Aan de bevolking, aan de waarachtige zedelijke en stoffelijke belangen van deze, werd weinig gedacht. Die op 't kussen zat, zorgde dat hij het voor zich zelven en de zijnen goed had, en onderdrukte zijne tegenpartij, en deze trachtte haar vijand te verdrijven, om te verkrijgen wat hij bezat en te doen wat deze deed.

En de Koningin?

Zij heette in 't openbaar goed, wat de partij, die 't roer van Staat bestuurde, verrigtte, en treurde in stilte. Zij zeide, hoewel soms met bitteren weerzin, *ja* en *amen*, minder nog om de kroon, die zij zelve draagt, dan om die te bewaren voor haar kind. Hoe magt en grootheid toch bekoren! Eene kroon als de Spaansche, die drukt en pijnigt, wie zou haar begeeren! En toch, die haar ontvangt door geboorte, behoudt haar zoo gaarne tot aan 't graf, en geeft haar met vreugde aan een kind. Het kost hen, die op den stoel der eere zitten, al zitten zij dikwijls zeer onzacht en in onrust, zoo veel moeite, om dien te verlaten en plaats te nemen onder de millioenen, die geregeerd worden!

Zoo was Spanje's Regering jaren lang een twistappel tusschen de verschillende politieke partijen, doch langzaam nam die strijd eene meer godsdienstige kleur aan. De verstandigsten en stoutmoedigsten des volks, begonnen allengs in verzet te komen tegen de ultramontaansche partij, die het heerlijk Spanje als haar erfgoed beschouwt, den kerkelijken dwang werd men moede en de revolutie van Julij 1854 gaf den genadeslag aan het juk der priesterpartij. Er kwamen mannen aan 't roer, wier leus het was: „de priester in de kerk en niet in de gestoelten der regenten. De kerk niet *boven* den Staat!" Het volk huldigde die leer, en de ultramontaansche partij werd op het terrein geplaatst, waar zij eigenlijk en ook overal behoort te staan en te werken.

Espartero, O'Donnell en meer anderen verschenen in de dagen des oproers op het groote en woelige tooneel, breidelden den toorn van het verloste volk zoo veel mogelijk, keerden de uitspattingen, waaraan het zich, helaas! schuldig maakte en bewaarden de kroon van Isabella II voor haar en voor hare dochter. De volksvertegenwoordiging kwam bijeen en allergewigtigste zaken werden er in 's Lands raadzaal ter tafel gebragt. Harde, bittere, vernederende woorden werden er tegen de ultramontaansche partij gesproken, woorden, die klonken van het noorden naar het zuiden, van het oosten naar het westen, en het bravo! daarop in de raadzaal gehoord, vond overal weerklank. Men was verrast over de stoutheid van menig Spaansch volksvertegenwoordiger. Men had niet gedacht, dat in een geheel R.-Catholiek land zoo veel waarheid op zoo duidelijke wijze *kon* worden gesproken. En menig protestant, ook in ons Land, dacht, als hij zich verplaatste in Spanje's raadzaal, met waarlijk wel te vergeven misnoegen, aan sommige onzer volksvertegenwoordigers, die, als er sprake is van ultramontaansche aanmatiging in *ons* Land, zwijgen uit vrees voor anderen, en tegen anderen, die nog een woord van waarschuwing durven uiten, den vinger op de lippen leggen, en als 't ware bidden: „Weest toch voorzigtig; Laat *die* dingen onbesproken! Denk aan onze tegenpartij, aan de ultramontanen, ook *hier* in ons midden!" In Spanje en in Sardinie is van Nederland gezegd: „ook dáár kent men de aanmatigingen der ultramontaansche partij" en hier houdt zich menig Protestant als of het niet waar was, wat die R.-Catholieke volksvertegenwoordigers aankondigden! Hier, waar elke dag voor den opmerkzamen predikt: „Rome wint grond!"

Als wij zoo over deze zaken spreken, dan versta men ons wèl en men make geene verkeerde gevolgtrekkingen uit de taal der verontwaardiging en der waarschuwing. Men onthoude éëns vooral, dat wij over de *ultramontaansche partij*, die ook in ons Land talrijke leden heeft, spreken, die partij, die heerschen wil, zoowel in den Staat als in de kerk, wier leus is: „de Staat zij de dienaar der kerk!" Zij noemt zich gaarne de steun der kroon, en dat is zij inderdaad, als hij, die de kroon draagt, haar slaaf wil zijn. Die partij heeft ook de godsdienstige verdraagzaamheid in ons Land verstoord. Met hoeveel genoegen toch spreken Protestanten en Roomsch-Catholieken nog van den vroegeren tijd, toen zij met en voor elkander in vrede leefden, ja, vriendschappelijk met elkander omgingen! Men dreef onderling handel, werkte voor elkander, en 't was de vraag niet: „hoe dient gij God?" Zoo kwamen de R.-Catholieken, uit het naburig Duitschland, bij geheele scharen naar onze landpalen afgezakt, door ijver en zuinigheid, tot welstand, ja, tot rijkdom, en zoo hadden zij het wèl, te midden eener Protestantsche bevolking, die *waarlijk verdraagzaam* is en haar geld gaf voor het talent en de kracht van den broeder, die Rome's kerkleer beleed. Die tijd is voorbij! Een jonger geslacht van geestelijken, leden van de ultramontaansche partij, wier vaderland niet hier is, maar *achter de bergen*, wier zigtbaar hoofd *in alles* woont in de stad op zeven heuvels, hebben hier allengs de welgezinden van beider godsdienst gescheiden en eindelijk eene klove tusschen hen opgeworpen, waar achter zij zich in vijandelijke houding plaatsen en elkander, zoowel op wereldlijk als op kerkelijk gebied, belagen en benadeelen. Dat is *droevig*, maar dat is *waar*, en de Protestant doet niets meer dan zijn pligt, als hij er voor waakt, dat hem niets van zijne godsdienstige vrijheid en regten worde ontnomen, en dat hij geen voet gronds verlieze van dat erf, 't welk zijne vaderen met hun bloed aan Rome hebben betaald.

't Zijn meest Protestanten, tegen wie wij in onze politiek-kerkelijke beschouwingen over de gebeurtenissen van den dag spreken, maar daarom roepen wij hen, als wij op de teekenen des tijds wijzen, toe: „bewaar, waar gij kunt, het groote, het verhevene karakter der Protestantsche kerk, *verdraagzaamheid*. Wees broederlijk tegen de R.-Catholieke burgers, die onder u wonen en betracht, tegenover hen, het grootste gebod der blijde boodschap: *de liefde*, maar ziet toe wat om u gebeurt, en merkt gij in uwe nabijheid den ultramontaanschen geest in *woord* en *daad*, treedt daar tegen op met elk eerlijk wapen, en doe dat zoo veel mogelijk in 't openbaar en spoedig, bij het geringste teeken. Als men ziet, dat gij waakt, dat gij uwe kracht kent en die ook zult gebruiken, dan zal de vijand, de vreemde geest, zich bedenken, en berekenen wat hij te winnen of te verliezen heeft. Acht deze waarschuwing niet te gering, met het oog op uwe meerderheid en op uwe kracht. Zoo deed men elders ook, en achteloos en werkeloos is de vijand eindelijk opgetreden met eene kracht, die verrast en verbaast, en die slechts met groote inspanning kan worden gebreideld of welligt niet meer is te weerstaan. Bedenkt: de ultramontaansche partij, de Jezuïten partij, is sterk en heeft talent en geduld, en zij weet geschikte middelen te kiezen tot bereiking van haar doel. Wat haar heden niet gelukt, stelt zij *uit* maar niet *af*. Zij werkt *hier* met kracht, *daar* zeer stil, en zij weet te zwijgen en te dulden voor het groote doel, dat zij beöogt. En als gij in uwe nabijheid geen strijd hebt te voeren tegen die verderfelijke en verfoeijelijke orde, steek dan uwe hand bereidwillig uit, om haar elders te bestrijden. Daardoor wendt gij het gevaar af, dat anders eenmaal, en wie weet hoe spoedig, uw eigen erf en uw eigen huis bedreigt."

Maar keeren wij tot Spanje en Italie terug. De ultramontaansche partij bragt ons op 't onverwachts voor een oogenblik te huis. Mogt het belang, dat ons dáár riep, gekend en gewaardeerd worden!

Spanje dan, verkreeg eene nieuwe constitutie, die echter in 't godsdienstige nog niet *zeer* vrijgevig is. De openbare uitoefening van eene andere dan de R.-Catholijke godsdienst, was en bleef er verboden.

Maar *gaf* men aan eene andere godsdienstbelijdenis weinig — aan de kerk van Staat *ontnam* men veel, en wat de R. Catholijke geestelijkheid te veel heeft, eigende zich de schatkist toe. Kloostergoederen worden verkocht en het bedrag daarvan in de schatkist gestort. Het goed der kerk door den Notaris publiek te verkoopen! De geestelijkheid slaakte een kreet van toorn, en Pius beantwoordde dien door de terugroeping van zijn gezant. Maar de Spaansche Regering, die *a* had gezegd, zeide ook *b*, en zij riep haar ambassadeur te Rome insgelijks te huis. Zoo zijn de diplomatieke betrekkingen tusschen Rome en Spanje afgebroken, maar — de Paus heeft nog gezanten genoeg in Spanje. Hij heeft er eene lijfwacht, die duizenden telt en die magt heeft, meer dan men denkt. De eerste onderdaan die hij heeft is de Koningin, de zwakke vrouw, die schreijende tot den in hare oogen „Heiligen Vader" riep: „ik wasch, ten aanzien van alles wat het Bestuur tegen de Kerk onderneemt, de handen in onschuld!" De geheele Spaansche geestelijkheid protesteerde tegen de kerkelijke wet, en zij doet haar best, om deze hatelijk te maken in de oogen des Volks. Maar de Bewindslieden, de Volksvertegenwoordigers, die zooveel tegen Rome durven doen — wat verrigtten zij tot wezenlijk heil des Volks? Helaas zeer weinig, en *dat* is het juist, wat Spanjes toekomst niet verheldert — *dat* is het, wat de geestelijkheid weder ten troon zal verheffen.

Spanje kan welligt nooit gered worden, dan door een *coup d'état*, die het Monarchaal gezag schraagt en de ware vrijheid huldigt.

Wie weet hoe spoedig dat geschiedt.

En hoe is het in Sardinie?

Daar heeft de Regering ook de hand geslagen aan de rijke bezittingen der geestelijkheid, ten einde uit de opbrengst dier goederen de schatkist te stijven en de wereldlijke pastoors, die over 't algemeen zeer weinig tractement hebben, eene betere maatschappelijke positie te bezorgen.

Hevig was de tegenstand, door de hoogere geestelijkheid tegen dien maatregel, die haar dreigde, geboden, en om dien te ontgaan, deed zij zelfs het voorstel, de 900,000 francs, die 's jaarlijks in de schatkist meer zouden vloeijen, vrijwillig te betalen. Het Gouvernement leende het oor aan die propositie en was dat ook verpligt, maar de onderhandelingen sprongen weldra af. Aan de betaling werden voorwaarden verbonden, die het Gouvernement niet kon vervullen. De wet werd dus uitgevoerd, na eerst de vereischte goedkeuring der Wetgevende Magt te hebben erlangd. Vooraf deed de Paus echter nog eene laatste en zeer veel beteekenende poging. Hij verklaarde in een geheim consistorie, dat allen, die de bewuste wet hadden gemaakt, die daartoe de hand leenden, en zij, die tot hare uitvoering medewerkten, zich aan feiten en handelingen schuldig maakten, waarover de kerk haar veroordeelings-vonnis zou moeten uitspreken. 't Baatte niet! De wet werd dezer dagen ten uitvoer gelegd en overal verscheen de burgerlijke autoriteit aan de deuren der kloosters, om inzage te nemen van den staat der bezittingen. Overal echter vond zij een lijdelijk verzet. Hier werd de poort, onder protest, opengemaakt, dáár moest men de justitie te hulp roepen en smid en timmerman gebruiken.

In dezen stand van zaken, bij zulk eene dreigende houding tegen de Kerk, zoowel in Spanje als in Sardinie, moest Pius IX spreken, en op 25 Julij jl. werd dan ook op 't onverwachts te Rome op gebruikelijke wijze afgekondigd, dat er den volgenden dag een geheim consistorie zou worden gehouden.

Zoo geschiedde het.

De Paus voerde daarin het woord over de kerk in Spanje, Sardinie en in het Zwitsersche kanton Tessino.

Hij somde de onderhandelingen op met Spanje over de kerkelijke verwikkelingen gevoerd, zwaaide hoogen lof toe aan de houding der Spaansche geestelijkheid, zeide menig woord tot eer van Spanjes Koningin en verklaarde eindelijk, dat de verkrachting van het concordaat met Spanje gesloten en de toevoegselen op eigendunkelijke wijze daarbij gevoegd, van dien aard waren, dat zij het besluit wettigden, om den Pausselijken stoel van alle verpligtingen, zijnerzijds, te ontheffen.

Ten aanzien van Sardinie ging de Paus nog verder. Hij gaf de bedreiging, vroeger door hem uitgesproken, kracht, door te verklaren: „dat op allen, die de wet op den verkoop der kerkelijke goederen hadden gemaakt, die daartoe hadden geholpen en die tot de uitvoering hunne hand leenden, de kerkelijke straffen van toepassing waren.

En aangaande Tessino — de kerkelijke wet aldaar afgekondigd en waartegen reeds door den Bisschop Bovuni was geprotesteerd, werd ook door Pius IX veroordeeld.

Ziedaar de gewigtige zaken in dat consistorie behandeld.

Het concordaat met Spanje is dus vernietigd, bestaat — voorshands niet meer. Waartoe zal dat leiden? Hoogstwaarschijnlijk zal de Spaansche Regering zich over die verklaring weinig bekreunen. Het schijnt echter, dat de Paus aan den toestand van Spanje, zooals die nu is, geen duur voorspelt, en dus meent, nog tot geen meer afdoenden stap te moeten komen.

Maar met Sardinie is het ernstiger. De bedreiging zal nu hoogstwaarschijnlijk gevolgd worden door den banvloek zelven.

En wie zal die niet al treffen!

Immers de Koning, de Ministers, ja de geheele burgerlijke autoriteit hebben zich in meerdere of mindere mate aan door den Paus veroordeelde feiten schuldig gemaakt.

Alzoo den banvloek over het Wetgevend Bewind en geheel de administratieve magt van Sardinie?!

Wij zullen het spoedig weten.

Ook met Napels is de bestaands spanning nog niet weggenomen en hoe opmerkelijk is dat! Had Pius trouwer, gehoorzamer zoon dan Koning Ferdinand! In alles en tot alles meende hij op dien Vorst te kunnen rekenen en wat doet deze? Hij laat de justitie aan de prefects van politie schrijven: „luister vooral goed naar de predikatien der geestelijken!" en wat eischt hij nog al meer? „Het oppertoezigt over zekere geestelijke ordes!"

Ook dáár dus de zucht om het geestelijk gezag te beperken — om het van den troon te verwijderen en op het wezenlijk gebied der kerk te houden. Ook dáár de overtuiging, als de geestelijkheid vóór allen zorgde, voor het *zielen*-heil harer kerk, zou zij weinig tijd hebben om zich met zooveel andere wereldsche zaken te bemoeijen — zou zij er toe bijdragen dat het staats-schip zich met meer zekerheid op den soms onstuimigen vloed des tijds bewoog.

Zóó leeft Pius IX met de zonen der kerk die in zijne nabijheid wonen. Zóó steken de eigen kinderen, die als 't ware nog in 't ouderlijk huis wonen, de stoute hand uit naar de regten zijner geestelijke en wereldlijke kroon! Is het wonder dat het verder van huis, geheel uit zijn gezigt, ook niet heet: „al wat de Pans doet dat is welgedaan!" Als de Catholieke Vorsten van oordeel zijn, dat de magt des Pausen te zeer ingrijpt in het wereldlijk regt, dan is het toch wel te gelooven dat Protestantsche gekroonde Hoven van 't zelfde gevoelen zijn! Van daar dat de Hertog van Baden in hevigen twist geraakte met den Aarts-Bisschop van Freiburg, die nog niet is bijgelegd, dat de Koning van Wurtemberg, met de ultramontaansche partij in verwikkelingen geraakte en Pruissen's regering gestrengelijk toeziet op de partij wier leus overal is: „de kerk, dat is de R. Catholieke kerk, boven den Staat!"

Ook in het Protestantsche Engeland en in Noord-Amerika ontdekt men dezelfde verschijnselen, terwijl in ons Rijk geschillen van dienzelfden aard in 't geheel niet tot het rijk der onmogelijkheden behooren.

Als de Regering echter de bestaande wetten, die voor

allen zijn gemaakt en door *allen* moeten worden gehoorzaamd, maar handhaaft en elk binnen de grenzen zijner regten, zoowel op kerkelijk als op wereldlijk gebied blijft, zal hier rust zijn en orde. De aanmatigende vijand is gewoon zijne kracht te berekenen naar die zijner tegenstanders, en als hij die altijd wakende vindt, zal hij zich houden op de plaats, die hem de wet toekent.

Alzoo gewaakt! Mogt daardoor de strijd niet geheel worden vóórkomen, de overwinning zal dan toch zeker zijn!

De strijd tot bewaring van het Europeesch evenwigt, duurt voort en nog altijd twist men daarover, (terwijl duizenden het leven er om verliezen) wie eigenlijk de verstoorder van dat evenwigt was. Rusland! was eerst de kreet, die alles overschreeuwde, maar van tijd tot tijd wordt er eene andere stem gehoord. Ziehier onder anderen, wat een Russisch blad dienaangaande zegt:

Men leest in de *Abeille du Nord*:

„Men moet zich waarlijk verwonderen over de woeste verbittering, die de Engelschen in den tegenwoordigen oorlog tegenover Rusland beziet, dat niettemin eenig regt heeft op hunne dankbaarheid; en wat niet minder verwondering baart zijn de lasteringen, die de Britsche pers over het geheele vaste land ten onze opzigte uitstrooit . . . Die organen worden niet moede te herhalen (zonder er evenwel een woord van te gelooven) dat de geällieerden strijden voor het door Rusland bedreigde Europeesch evenwigt en de beschaving.

„Maar wanneer heeft Rusland het evenwigt bedreigd? heeft het niet integendeel sedert 1799 voor de verdediging van dat evenwigt gestreden? en zoo de Engelschen openhartiger waren moesten zij dan niet erkennen, dat Rusland ook gestreden heeft voor de bescherming van den Britschen handel? Was het niet ter verdediging van Italie en om Oostenrijk te helpen, dat Suwaroff zijne bataillons over de Alpen leidde en een ander Russisch generaal, Hermann, te gelijker tijd Holland hielp? Was het niet ter verdediging van Oostenrijk en Pruissen, dat Rusland in 1805, 1806 en 1807 streed? en was het niet om Rusland te noodzaken tegen Engeland de wapenen op te vatten, dat Napoleon in 1812 met twintig verschillende natien een inval in dat rijk deed. Heeft keizer Alexander niet veeleer op het Weener congres aangedrongen, op het herstellen van het Europeesch evenwigt? heeft hij niet Parijs beschermd en aan Frankrijk de Elsas en Lotharingen doen teruggeven, welke de geällieerden het wilden ontnemen? Heeft eindelijk keizer Nicolaas de Porte niet tegen den Pacha van Egypte, en Oostenrijk tegen zijne oproerige onderdanen verdedigd? Zijn dit feiten die getuigen van Ruslands begeerte om het Europeesch evenwigt te verbreken, en bewijzen zij niet veeleer dat Rusland dat evenwigt altijd verdedigd heeft? Het is waar, dat de pogingen, die het daartoe gedaan en het bloed dat zij er voor gestort heeft, het slechts den tegenwoordigen oorlog als belooning hebben doen toekomen.

„En wat die andere beschuldiging betreft, dat Rusland tegen de beschaving is, dit is ook een dier lasteringen, welke de vijanden hebben uitgestrooid en welke evenzeer door de feiten gelogenstraft wordt. De Russen bewijzen dagelijks dat zij, verre van de beschaving tegen te werken, aan haar zelfs de geringste verbeteringen in alle takken van wetenschappen, kunsten, handwerken en nijverheid ontleend hebben."

Uit de Krim volstrekt geen nieuws.

Op 3 Augustus deed het garnizoen in Sebastopol weder een uitval, en werd — (onze lezers kennen het vervolg wel van buiten) *afgeslagen*!

„De Malakofftoren moet vallen; valt hij, dan hebben wij de voorstad — hebben wij die — dan is Sebastopol ons!" zoo redeneert het Westen. Of het ook zoo *doen* zal, leert de tijd.

8 Aug

De geällieerden deelen thans bijzonder weinig mede omtrent de operatien voor Sebastopol, zeker om den vijand niet met hunne plannen bekend te maken. De correspondenten van de dagbladen zijn ook, althans uit het Fransche kamp, verwijderd en de brieven van officieren en soldaten worden geopend, alvorens verzonden te worden, ten einde men de overtuiging erlange, dat daarin geen woord voorkomt van de werken en plannen der belegeraars.

Er bestaat dan ook een totaal gebrek aan Krimberigten, alleen weet men, dat de belegeraars en de belegerden om het hardst aanvals- en verdedigingswerken daarstellen en de Franschen den door hen zoo zeer begeerden Malakofftoren op 70 ellen genaderd zijn.

Zijn de berigten schaarsch, de verwachting op de dingen, die daar komen zullen, is des te grooter. De onzekerheid omtrent hetgeen op diplomatiek terrein en op het oorlogsveld voorvalt, is nog vermeerderd door het volgende berigt in de Engelsche *Press*: „Eene gewigtige mededeeling uit Duitschland aan de westersche mogendheden is zooeven ontvangen en kan tot verrassende uitkomsten leiden. Wij hebben grond om te gelooven, dat de belegering van Sebastopol opgeheven zal worden."

Intusschen werd in de laatste dagen te Woolwich nog bevel ontvangen, om zoo spoedig mogelijk 130 mortieren gereed te hebben van 8, 10 en 13 duim diameter, ten einde ze naar de Krim te zenden. Ook zouden 60,000 13duims bommen onmiddelijk verzonden zijn.

Naar luid van een brief, die gezegd wordt te Londen uit het hoofdkwartier ontvangen te zijn, zou de Malakoff nog vóór den 6 dezer bestormd worden.

Van de Oostzeevloot wordt berigt, dat er groote bedrijvigheid heerscht. Er worden voortdurend verkenningen gedaan, en de mortierschepen geoefend. Deze schepen zijn overgeschilderd met eene loodkleur, om minder als doel te dienen voor het Russische kanon.

Men verkeert dus in groote verwachting naar gebeurtenissen ter zee en te land.

Nu lord Raglan door zijn dood een einde heeft gemaakt aan de oneenigheden tusschen hem en generaal Pélissier, heeft laatstgenoemde met een zijner generaals Regnault de Saint-Jean d'Angely zoodanige hevige en dagelijksche geschillen, dat beiden hun ontslag aan den Keizer hebben gevraagd, met verzoek, dat deze tusschen hen beslisse door het ontslag aan te nemen van hem, die in het ongelijk gesteld wordt.

Generaal Canrobert werd te Parijs verwacht, en zou, zooals sommigen meenden, tot maarschalk van Frankrijk verheven worden.

De Engelsche dagbladen vallen het Britsche Ministerie hevig aan, ter zake van het pensioen van *f* 1200-, verleend aan Lord George Paget, die bij de bekende charge bij Balaklava een regement kavalerie kommandeerde. Zij beweren, dat genoemde officier slechts van zeer middelmatigen moed blijk heeft gegeven, en zij staven dit daardoor, „dat hij in dat gevecht niet gedood is geworden." Waarlijk het bewijs, dat hier van lord Paget voor zijne dapperheid geleverd wordt, is niet gemakkelijk te leveren en kan door geen levende bijgebragt worden; velen zullen ook betwijfelen, of de roem van dapperheid, zoo de krijgsman uit geen ander drijfveer handelt, niet te duur gekocht wordt, zoo het bewijs daarvoor alleen in den dood te vinden is.

Er bestaat zeker in Europa geen curieuser potentaat als de koning van Napels, de bekende koning bombardier; hij heeft aan het gevangeniswezen in zijn Rijk een ongekende bloei weten te verschaffen, en wij gelooven voor vast, dat hij het grootste genoegen zou smaken en zijn volk het gelukkigst zou rekenen, zoo hij al zijne onderdanen goed en wel achter slot en grendel verzekerd had, en hij als een trouwe wachter voor de deur post vatte, om alle indringing en besmetting van Mazzinistische gruwelijkheden te voorkomen. Zoolang hij het echter nog zoover niet heeft kunnen brengen, past hij allerhande opmerkelijke maatregelen toe, waardoor hij hoopt de gevreesde besmetting buiten de landpalen van zijn Rijk te houden. De Mazzinisten dragen knevels en baarden, ja zij maken hiervan herkenningsteekenen, hij heeft daarom verordend, dat geen ingezeten van het koningrijk der beide Sicilien knevels of baarden mag dragen; de opregte Mazzinisten droegen, zoo heeft zijne talrijke en overal gluipende politie hem berigt, hoeden van een bijzonderen vorm, dadelijk is het verbannings-vonnis over die hoeden uitgesproken; hij heeft bedacht dat een dragt stokslagen dikwijls een heilzaam remedie tegen overhelling naar de republiek zou zijn; hij heeft daarom overal commissien benoemd, die geregeld stokslagen toedienen, aan wie niet van harte gelooft, dat Ferdinand van Bourbon is de alleen wettige regeerder in het koningrijk der beide Sicilien en dat dit koningrijk niet gelukkiger kan zijn als het onder zijn bestuur is. Hij heeft ook dezer dagen John Bull op eene erge wijze gefopt. Om zich volmaakt onzijdig te houden tusschen Rusland, hetwelk door zijn regeringsvorm en door zijn knoet zijne algeheele sympathie heeft, en de Westersche mogendheden, die hij vreest maar tevens verwenscht, vooral het liberale en Protestantsche Engeland, liet hij een gebod uitgaan, dat geen zijner onderdanen levensmiddelen aan eene der oorlogvoerende partijen mogt leveren; hierdoor werd niet Rusland getroffen, dat geene levensmiddelen uit Napels en Sicilie haalt, maar wel Engeland, dat vooral uit Sicilie zijn leger in de Krim approviandeerde. John Bull reclameerde dan ook dadelijk tegen dezen maatregel en wist te bewerken, dat de uitvoer van beschuit weder veroorloofd werd; hij was hierover zeer verheugd, en dacht nu zijne dappere krijgers in de Krim weder op Siciliaansche beschuitjes te kunnen onthalen; toen hij echter kwam, om ze te koopen, moest hij tot zijne bittere teleurstelling vernemen, dat de koning, ja de uitvoer van beschuit had veroorloofd, maar tevens, dat hij aan zijne onderdanen verboden had, om beschuit te bakken. Wanneer John Bull ooit gefopt is, dan is hij het door den koning bombardier.

De Regering van Hannover gaat met den stormpas den weg der achteruitgang op; eerst is een nieuw Ministerie benoemd, daarna zijn de Kamers, die de bestaande constitutie wilden gehandhaafd hebben, ontbonden; thans bepaalt een Koninklijk bevelschrift, dat de besluiten van den bondsdag — die aanleiding hebben gegeven tot de geschillen tusschen de Regering en de vertegenwoordiging — onmiddelijk moeten worden ten uitvoer gelegd, en schrijft voor, dat onverwijld de bij bedoelde besluiten aangewezen veranderingen in de constitutie moeten worden tot stand gebragt.

Men heeft brandwaarborgmaatschappijen, men moest ook nog waarborgmaatschappijen hebben tegen aanslagen op de constitutien zoowel die van boven als van beneden komen.

Telegrafisch berigt.

Konstantinopel, 30 Julij. Berigten uit Klein-Azie alhier ontvangen melden, dat de Russische generaal Muravieff plotseling met zijne legermagt van 35,000 man van Kars is opgebroken en het geretrancheerd kamp der Turken onder het bevel van den Engelschen generaal Williams heeft aangetast. Muravieff is evenwel op den moed en hardnekkige verdediging afgestuit en teruggeslagen, hij maakte zich tot een anderen aanval tegen Schamyl gereed.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Z. M. de koning heeft tot Hoogstd. commissaris in de provincie Noord-Holland benoemd den heer jhr. *Boreel van Hoogelanden*, thans president van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— Ter algemeene vergadering van het hoofdbestuur en de afgevaardigden der districts-kommissien van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, gehouden te Amsterdam, den 25 Julij jl., is uitgebragt het 39ste jaarlijksche verslag. Uit dat verslag blijkt, dat gratificatien werden verleend aan 1927 personen, als aan: 271 verminkten van den veldtogt van 1815; 68 nagebleevenen van gesneuvelden van 1815, 24 verminkten van den veldtogt van 1814; 108 verminkten in Neerlands Overzeesche kolonien of bezittingen buiten Europa; 52 verminkten uit oorlogen vóór November 1813; 226 verminkten in den strijd tegen Belgie, 90 nagebleevenen van gesneuvelden van idem, en 1088 infirmen, waaronder zich bevinden 595 blinden, terwijl de overigen allen in bevolen dienst infirm zijn geworden, of volle 40 jaren hebben gediend, te zamen 1927 personen. Behalve de verminkten in den strijd, die dadelijk opgenomen werden, nadat zij hunne aanspraak bewezen hadden, waren er 777 infirmen, die eene gratificatie uit het fonds hadden verzocht, en daarop aanspraak zouden kunnen maken, wanneer de krachten van het fonds toelieten, allen te ondersteunen, die in bevolen dienst gebrekkig en daardoor hulpbehoevend geworden waren. — Uit de rekening bleek verder, dat de uitgaven in 1854 hebben bedragen *f* 80.327.28^5; de ontvangsten *f* 77.977.60; zoodat er een te kort van *f* 2319.68^5 was ontstaan. — De jaarlijksche collecte heeft opgebragt *f* 25.876.22, dus *f* 1506.76^5 minder dan in 1853.

— Den 31 Julij ontviel aan de stad Leeuwarden een harer oudste en meest geachte burgers, door het overlijden van den heer Mr. *Daam Fockema*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud-lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van de Staten van Friesland, van den Stedelijken Raad aldaar en van het voormalig hof van Friesland.

— Voor omstreeks 3 weken vroeg een der geëmploijeerden aan de Nederlandsche handelmaatschappij te Amsterdam, onder wiens berusting zich de blanko wissels bevonden, voor eenigen tijd verlof tot het doen eener buitenlandsche reis. Het verlof werd hem toegestaan; de verloftijd was verstreken; hij werd aangemaand om op zijn post terug te keeren, doch de persoon R. kwam niet terug. Dit verwekte kwaad vermoeden; bij het nazien der onder hem berustende papieren bleek het, dat voor eene aanzienlijke som aan wissels gemist werd. Deze persoon moet gedurende 24 jaren eene betrekking aan genoemde maatschappij vervuld, en het volste vertrouwen genoten hebben; een agent voor buitenlandsche huizen, die te gelijk met hem verdwenen is, schijnt in deze ontvreemding de behulpzame hand te hebben geboden. Het verlies bedraagt *f* 44.703.72.

— In een berigt uit 's Hage, opgenomen in de *Amst. Ct.*, wordt te kennen gegeven, dat al wat is berigt omtrent de verandering in de uniformen van de verschillende wapens van het leger, geheel ongegrond is, behalve alleen, dat binnen kort de korte jas of zoogenaamde wapenrok zal worden ingevoerd.

— Wij vernemen, dat door den heer *van Vliet*, van wiens ingediende adressen wij vroeger melding hebben gemaakt, thans een nader adres aan den Minister van Koloniën is aangeboden, waarbij adressant verzoekt, dat het Z. Exc. *thans* moge behagen, bij beschikking op dit *nader* adres, te willen kenbaar maken, de wijze, hoe de Minister „van het standpunt der Regering" ten zijnen opzigte gevolg wenscht te geven aan het besluit door de Tweede Kamer, in de zitting van 3 Maart 1855, omtrent zijn beklag genomen.

— De onweders, soms vergezeld van vreesselijke hagelbuijen, zijn nooit, voor zoover men weet, menigvuldiger geweest, dan in dezen jare, en wel over de gansche aarde, in Hindostan in April en in Mei, van de Himalaya tot naar Ceylon, en in Europa en Noord-Amerika voornamelijk in Mei en Junij. De maand Julij is merkwaardig door eene reeks van onweders, die van het Scandinavisch vaste land af in zuidwestelijke rigting over het Deensche en Nederlandsche rijk en het daar tusschen gelegen grondgebied trokken. De oorden, die het vreesselijkst bezocht werden, waren streken van Noorwegen en Zweden, de westhelft van Jutland, de westzijde van Sleeswijk-Holstein, Groningerland, Friesland en Drenthe. Deze togt van onweders ontlaadde op zijne baan van Scandinavie naar het Engelsche kanaal zijn elektriek vuur op zijnen westelijken rand. Op de westkusten en in de middelstreek van Jutland en Sleeswijk was hij veel heviger dan aan de oostzijde. In de omstreken van Hamburg daarentegen heeft men gedurende de maand Julij geen onweder gehad, ofschoon er geen dag zonder drukkende warmte verliep. Op verscheidene plaatsen heeft de bliksem brand veroorzaakt, menschen en vee gedood. Ook daardoor zijn al die onweders merkwaardig.

Amsterdam, 4 Aug. Wij melden met leedwezen, dat zich in de laatste dagen wederom ettelijke gevallen van cholera in onze hoofdstad hebben vertoond. Wij haasten ons echter er bij te voegen, dat, ondanks eenige bedroevende voorbeelden, de ziekte geen onrustbarend karakter vertoont en ook het getal der aangetasten, voor zoover wij hebben kunnen nagaan, zeer gering is. Wij hadden gewenscht, ter voorkoming van ongerustheid, daarvan geheel te zwijgen; het is ons evenwel gebleken, dat de daaromtrent verspreide geruchten overdreven waren en dat alzoo deze vermelding eer dienstig dan nadeelig zou zijn. *Hand.bl.*

6 Aug. Gisteren avond, omstreeks zeven ure, is in de zoogenaamde pijp in het Oosterdok nabij het drooge dok opgevischt de persoon van *Frederik Tadix*, oud 19 jaren, behoorende tot de equipagie van het aldaar liggende Nederlandsche barkschip *Provincie Drenthe*, kapt. *H. Beckering*, die kort te voren van dat schip was vermist. Alle pogingen om den drenkeling in het leven terug te roepen zijn vruchteloos geweest. Het lijk is heden ochtend naar het gasthuis gebragt.

Hardenberg, 4 Aug. Van eenen troep naar huis keerende grasmaaijers bedreef een hunner heden morgen eene gruwelijke daad, en wel om éene cent. Deze als brugtol door hem verschuldigd, werd hardnekkig geweigerd en in plaats daarvan bragt hij den tolgaarder eenen gevaarlijken slag op het hoofd toe met het scherpe zijner zeissen; deze is door den pet in de regterzijde van het achterhoofd doorgedrongen en heeft eene ontzaggelijke klove daarin aangebragt. Een ander persoon heeft eene vervaarlijke snede in den bovenarm gekregen. Daar men aanvankelijk den verkeerden had gearresteerd, wordt de ware dader, die terstond het hazenpad heeft gekozen, door de politie vervolgd. *Hand.bl.*

Wamel, 2 Aug. Gisteren had te Afferden een vreesselijk ongeluk plaats. De vrouw van zekeren landman belastte een harer kinderen, om gedurende hare afwezigheid op een jonger zusje te passen van circa een jaar oud. Weldra het gebod der moeder vergetende, laat zij het kindje aan den dijk alleen en gaat elders spelen; bij de terugkomst vindt zij het wichtje door een in de nabijheid loopend varken geheel verslonden, zoodat nog slechts het hoofd en een der beide armpjes werden weder gevonden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Dezer dagen is er eene drukke briefwisseling tusschen het hof der Tuileriën en dat van St. James gevoerd. Naar het schijnt zou Koningin *Victoria*, bij het betuigen van haren dank voor de schitterende toebereidselen tot hare ontvangst te Parijs gemaakt, de vraag hebben geopperd, of de feesten, die men haar bereidt, wel met de tijdsomstandigheden strooken en niet door de tijding van een bloedig treffen in de Krim kunnen gestoord worden. De Keizer heeft getracht en is er in geslaagd de Koningin gerust te stellen, met te verklaren, dat, met het oog op de genomen schikkingen in de Krim, geen gewigtig feit te verwachten zal zijn voor het einde der maand, en dat daarenboven, zoo er eenig gevecht wierde geleverd, dit niet dan ten voordeele der verbondene legers kon wezen. De reeds zoo vaak besproken reis zal dus werkelijk plaats hebben, want de Keizer hecht er sterk aan, en het Engelsch gouvernement is voor alsnog niet bij magte, iets, wat het ook zij, aan Frankrijk te weigeren.

— Al de in Frankrijk ontvangen brieven uit de Krim zijn open en voorzien van een stempel, waarop te lezen staat: „Groot-provoost van het leger, geopend op gezag der justitie."

— Men verneemt, dat de tentoonstelling tot 1 November voor het publiek zal geopend blijven, en, na op dien dag te zijn gesloten, op 1 Mei 1856 op nieuw geopend zal worden.

ENGELAND.

De *Morn. Post* verhaalt, dat er den 30 Julij op kleine schaal, nabij het hospitaal van Chelsea, proeven zijn genomen met eene ontvlammende vloeistof, die door kapt. *Disney* ontdekt en voor den oorlog is dienstig gemaakt. Men wil die vloeistof in groote bommen sluiten, welke men op de vijandelijke werken zou doen nedervallen. Behalve het springen van de bom zelve zou het brandend vocht zich overal verspreiden en zijn vuur mededeelen aan de voorwerpen, waarop het nederkomt. Dit vocht zou des te vernielender werken, omdat het na eenige oogenblikken, als geheel gebluscht schijnende, plotseling weder vlam vat. Het vocht ontbrandt, zoodra het in aanraking komt met de vrije lucht. Men heeft granaatkogels met dit vocht tegen een muur geworpen en telkens met den besten uitslag. De rook, die het vocht verspreidt, is daarbij verstikkend.

De *Advertiser* geeft verslag van eene uitlegging, door een Fransch luchtreiziger, den heer *Gardonia*, omtrent het geheim van lord *Dundonald* gegeven. Het geheim zou bestaan in het oplaten van een ballon met gas gevuld, die, op een der schepen met eene geleidraad boven het vijandelijk fort moet worden gedreven en door eene chemische bereiding op het vijandelijk werk moet doen nedervallen, welke de aanwezige krijgers dadelijk zou dooden.

— Sedert den aanvang der Krim-expeditie hebben Engelsche schepen, behalve de ammunitie en mondbehoeften, 246,000 man en 32,000 paarden derwaarts overgebragt.

— Men meldt uit New-York: De landverhuizing is 50 pct minder geweest dan in 1853/1852 en 45 pct. minder dan in 1852/1853. In 1852/53 zijn aangekomen 125617 personen, en 134751 in 1853/54; in 1854/1855 bedraagt hun cijfer slechts 69,476. Het aantal Iersche landverhuizers, tot dus verre altijd het grootste, is in dit jaar door dat der Duitschers overtroffen; er kwamen 22,801 Ieren en 26,824 Duitschers.

— Algemeen is in Londen het gerucht verspreid, dat generaal *Simpson*, zich voor zijne zware taak in de Krim niet berekend gevoelende, zijn ontslag heeft ingediend, en het opperbevelhebberschap over het Engelsche leger aldaar zoo lang behoudt, tot zijn opvolger benoemd is.

— Het schip *Sunny South*, dat den 18 Junij j.l. van San Francisco naar China zeilde, had 70 lijken van Chinezen

aan boord. In Californië bestaat namelijk eene Chinesche maatschappij, die, op verlangen van de bloedverwanten der overledene Chinezen, de lijken van deze naar het Hemelsche rijk verzendt, tegen betaling van 50 dollars per lijk. (*Eene treurige vracht en een treurige reis.*)

DUITSCHLAND.

Men kan het niet ontkennen, of er heeft sinds eenigen tijd eene omkeering plaats in de publieke opinie van Duitschland. In het begin van den oorlog der Franschen en Engelschen tegen de Russen rigtteden zich de Duitsche sympathiën naar het westen. Er was door gansch Duitschland genoegzaam slechts ééne opinie, en die opinie week van Rusland af, om zich naar Frankrijk en Engeland te wenden. Intusschen is er nu langzamerhand eene wijziging gekomen in de gedachten der Duitschers. Hunne sympathiën voor de Westersche mogendheden zijn wel niet gansch omgekeerd, maar zonder dadelijk sympathien te voeden voor de Russen, is toch de belangstelling voor de Franschen en Engelschen zeer bekoeld. Verschillende oorzaken hebben dat resultaat voortgebragt. De voornaamste schijnt wel te zijn, dat de loop van den oorlog voor Duitschlands handel bijzonder voordeelig is geworden. Voor Rusland is de zeeweg afgesneden. Al wat het derhalve te koopen of te verkoopen heeft moet den landweg nemen, dat is door Duitschland genomen of geleverd worden, Men kan begrijpen, hoe Duitschland er wel bij varen moet, dat een zoo groot rijk als Rusland plotseling alle scheepvaart missende, niets kan uit en invoeren dan door middel van de Duitschers. Die voordeelen hebben zij te danken aan hunne neutraliteit. Maar middelerwijl die neutraliteit zich door groote voordeelen aanbeval, moest natuurlijk de zucht om de Westersche mogendheden in haren strijd bij te staan langzamerhand verminderen, en hoe hooger de voordeelen stegen, hoe gewenschter de neutraliteit, en hoeveel te meer een deelnemen aan den oorlog gevreesd moest worden. In de neutraliteit geniet Duitschland, op dit oogenblik, alleen al de voordeelen van den oorlog zonder eenige schade daarbij te lijden. De Duitschers rekenen er buitendien op, dat de Russen, Franschen en Engelschen zich uitputten in een kostbaren oorlog, die goud en manschappen in ontelbare getallen verslindt, waardoor de kracht van Duitschland te grooter wordt.

ITALIE.

Een dagblad van Milaan deelt een ontzettend voorval mede. Te Menaggio namelijk begaf zich een landbouwer met zijne vrouw en een nog zuigend kind, naar het veld om te oogsten. Daar aangekomen, legde de moeder het kind in het gras neder. Kort daarop begon het te kermen; de man beval de vrouw er dadelijk bij te gaan, doch deze gehoorzaamde niet dadelijk, en toen zij er eindelijk bij kwam, was het reeds een lijk. Een kleine slang was het wicht in den mond gekropen, dusdanig, dat nog slechts de staart van het dier zigtbaar was. Naauwelijks bemerkte de vader het gebeurde, of hij ontstak zoodanig in toorn jegens zijne vrouw, dat hij haar met zijne zeis een vreesselijken slag toebragt, die haar het hoofd van den romp scheidde. De ongelukkige bevindt zich thans in handen der justitie.

— Uit Napels komen voortdurend berigten in, die blijken geven van de groote spanning, die aldaar heerscht. Een brief uit Napels, dd. 28 Julij, beweert, dat de politie en de regering voortdurend met de hoogste mate van willekeur te werk gaan. Ten bewijze wordt verhaald, dat een koopman, die geweigerd had te verschijnen op de dagvaarding van een commissaris van politie, door dien ambtenaar is in hechtenis genomen, waarna men den ongelukkige, zonder eenigen vorm van proces, zoo wreedelijk de bastonnade toedeelde, dat hij den geest gaf. Als antwoord op de deswege ingediende klagten, werd de bedoelde commissaris van politie in rang verhoogd. Voorts verhaalt men, dat, ter gelegenheid der begrafenis van een aanzienlijk en geacht personaadje, een zestigtal personen zich hadden vereenigd om den stoet te volgen. De politie zag daarin eene constitutionele demonstratie, en den volgenden dag bevonden zich al degenen, die aan het stoffelijk overschot de laatste eer bewezen, in de gevangenis of werden het land uitgezet. Onder de laatsten bevinden zich leden der eerste Napelsche familiën, bij name, de ridder *Affitto*, de baron *Galotti*, de markies *de Bella*, de zoon van prins *Torella* enz. Ook in andere opzigten schijnt het in Napels wonderlijk toe te gaan. Het is een feit, dat onlangs een decreet verscheen, waarbij magtiging werd verleend om beschuit uit te voeren. Dadelijk gingen de fabriekanten aan den arbeid, maar onmiddelijk daarop verscheen het bepaalde verbod om beschuit te vervaardigen. Men heeft dus den uitvoer toegestaan en tegelijk het fabricaat verboden!

RUSLAND-TURKIJE.

Uit alle deelen des lands, zoo schrijft men uit Polen, komen de treurigste berigten in over de menigvuldige ongelukken, welke hevige onweders veroorzaakt hebben. Geheele oogsten zijn spoorloos vernield; er zijn huizen en kerken omgeworpen, en uitgebreide landstreken verwoest.

— Omtrent de misdadige handelingen der Bachiboujoucks bevat het *J. de Constantinople* weder eenige mededeelingen. Die onverlaten hebben ontzag noch voor muzelmannen noch voor Christenen; vrouwen sparen zij niet in 't minst; integendeel hebben die 't meest van hen te lijden De stad der Dardanellen was, naar de laatste berigten, niet meer in gevaar: de rust en veiligheid waren er hersteld, maar de desertie bij de ongeregelde troepen duurde voort en de wijnoogst was door de geweldadigheid der Bachiboujouks bijna geheel vernield. — De regering heeft met het in dienst nemen dezer ongeregelde troepen dit jaar een paar millioen piasters noodeloos verkwist; ze blijken bijna tot niets geschikt te wezen.

— Te midden der regeringloosheid, die in sommige districten van Turkije heerscht, is het opmerkelijk, hoe de omstreken van Adrianopol verlost zijn van de aanwezigheid van 7 roovers. Deze drongen onlangs des nachts in het huis eener weduwe en beroofden haar van alle kostbaarheden en van al het geld, dat zij bezat. De dieven gaven zich uit, als behoorende tot de bende van *Yani*. Deze is een berucht roover, maar die eerder een rooverheld uit een roman wil wezen. Bulgaar van geboorte heeft hij het alleen op de rijke Turken voorzien, die hij op meer of min vernuftige wijze berooft, somtijds de opbrengst van zijnen diefstal uitdeelende aan armen, die hij op weg tegenkomt. In de dorpen, waar hij zich vertoont, wordt hij met de meeste welwillendheid bejegend, trouwens is er in den omtrek geen enkel soldaat in garnizoen, en de veldwachters staan meestal met de roovers in verbinding. *Yani* beschermt echter meestal weduwen en weezen en maakt het de Mudiers of Burgemeesters zeer lastig, als hij meent, dat deze onregtvaardigheden begaan. Zoodra hij nu vernam, wat men op zijn naam gedaan had, begaf hij zich naar de weduwe en van deze het signalement der roovers gevraagd hebbende, ging hij op weg, om de onverlaten te straffen, die zijn naam misbruikt hadden. Twee dagen later keerde hij weder, aan de weduwe al het geroofde terugbrengende, maar haar tevens de hoofden der 7 dieven brengende, die hij streng gestraft had voor het misbruik maken van zijn naam. Alle roovers in Turkije zijn echter op verre na geene *Yani's*.

ASSEN, 8 Augustus.

Tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Dalen c. a. is benoemd de heer *D. L. van Bassen Jongbloet*, thans surnumerair in Overijssel; zijnde het kantoor Dalen tevens overgegaan van de achtste in de 7de klasse.

* Vrijdag j. l. werdt te Gasselter-Nieveen eene gecombineerde vergadering gehouden, bestaande uit den gemeenteraad van Gasselte, den kerkenraad, de kerkvoogden, de schoolcommissie uit Gasselter-Nieveen enz. Men zou nu voor vast besluiten, of men den waarnemenden onderwijzer bij dispensatie zou beroepen, of dat men tot een vergelijkend examen zou overgaan. 't Eerste zoude zeker gebeurd zijn, had hij *levende talen* gekend. Hoewel bijna alle leden uit Gasselter-Nieveen zich ronduit tegen een vergelijkend examen verklaarden, dewijl 't onderwijs naar wensch ging, en men *niemand* hoorde, die iets tegen den onderwijzer had, meende de Burgemeester, dat 't voor eene plaats als Gasselter-Nieveen behoefte was, dat de onderwijzer 't Engelsch en Fransch sprak. Het tractement is echter slechts p. m. ƒ 300. als 't goed gaat, ƒ 230. vast. Na jaren wordt dit vermeerderd.

— Volgens een berigt, alhier uit 's Hage ontvangen, zou Mr. *J. Cohen*, advocaat alhier, tot substituut-officier te Goes benoemd zijn.

— Gisteren is alhier de vergadering van de broederschap der Notarissen gehouden. Nadat de leden elkander den vorigen avond verwelkomd hadden, heeft gisteren de eigentlijke vergadering plaats gehad, die tot 2½ uur geduurd heeft. De opkomst der leden was niet talrijk; van de 460 leden waren slechts 38 tegenwoordig. Om vijf uur namen 36 heeren aan het diner in het concerthuis van den heer *Schut* deel; deze had voor eene zeer goede en zeer goed bediende tafel gezorgd, waarover de aanzittenden zeer te vreden waren. Alles is in de beste orde en zeer naar genoegen afgeloopen. De volgende vergadering is te Rotterdam bepaald.

— Heden vergadert alhier de Provinciale commissie van onderwijs; er hebben zich bij haar aangegeven, om geëxamineerd te worden, 2 onderwijzers voor den 2den rang, 3 voor den 3den en 6 voor den 4den, onder welke laatsten tevens een voor het Fransch.

— De Prov. geneeskundige commissie in Drenthe zal ook heden eene vergadering houden tot het examineren van een persoon als stedelijk heelmeester, twee als vroedmeester, twee voor het tweede gedeelte als apothecar, een als plattelands heelmeester en een als drogist.

— Bij de plaats gehad hebbende verkiezingen voor leden van den gemeenteraad zijn te Emmen herkozen de aftredende leden *E. Horring* en *H. Frieling*, die echter hebben bedankt, den 9 dezer zal er eene nieuwe stemming plaats hebben.

Te Nijeveen is bij herstemming met 9 van de 15 uitgebragte stemmen tot raadslid gekozen *Thijs van Urk*.

— Den 2 dezer is door den kerkeraad der Herv. gemeente van Slochteren, ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van haren vroegeren leeraar *A. Rutgers*, naar Uithuizermeeden, opgemaakt en aan jonkh. *Wiardus Hora Siccama van Slochteren*, als unicus collator van Slochteren, aangeboden een tweetal, ten einde daaruit voor Slochteren een predikant te benoemen, op welk tweetal zijn gebragt: *P. C. Begeman*, pred. te Eelde, prov. Drenthe, en *J. Eisveld Bosch*, pred. te Niezijl.

— Wij hebben onlangs een berigt medegedeeld, minder gunstig voor het tot stand komen van den spoorweg van Harlingen naar Rheine; thans echter verneemen wij van iemand, die meent wel onderrigt te zijn, dat de benoodigde gelden zijn gevonden op 5 a 6 ton na, die men in Friesland hoopte te bekomen, in welke hoop men echter was teleurgesteld, doch dat er alle vooruitzigt bestaat, om ook deze som van elders te erlangen, en dat het tot stand komen der onderneming thans zoo goed als verzekerd is. Wij geven het berigt, zooals wij het ontvangen hebben, zonder voor de waarheid daarvan te willen instaan,

— In den nacht van den 3 op 4 Aug. heeft het hier zoo sterk geregend, als bijna niemand zich herinnert. Ook in andere gedeelten van dit gewest is toen een ontzettende regen gevallen. Wij hebben niet gehoord, dat daardoor aan de te veld staande vruchten veel nadeel is toegebragt; vele lage hooilanden zijn echter onder water gezet, en, voor zoover het hooi daarvan, hoewel gemaaid, nog niet was binnengehaald, heeft dit daardoor vrij wat schade geleden en is op sommige plaatsen geheel weggedreven

— Ds. *W. Hoevers* te Blokzijl heeft voor de beroeping naar Zevenhuizen bedankt.

— Ds. *H. Cannegieter* van Metslawier heeft voor het beroep naar Gorredijk bedankt.

Meppel, 5 Aug. De bijkers verwachten over het algemeen geen best honigjaar; het gewin is vooral nu sedert eenige dagen door het buijige weder slecht geweest, het is nu evenwel de beste tijd, dewijl de veenboekweit in vollen bloei staat; nog slechts weinige dagen en het meeste gewin op de boekweit zal voorbij zijn; worden deze alzoo door geen geschikt weder begunstigd, dan is het voor het gewin der bijen zeer schadelijk. *Pr. Ov. Ct.*

— De Drentsche hoofdvaart is al sedert een paar dagen voor de scheepvaart gestremd, wegens den buitengewoon hoogen waterstand; niet alleen staan de landen tusschen hier en Zwartsluis steeds onder water, maar ook de ten noorden van deze plaats liggende landen, waardoor veel schade aan wei- en hooilanden toegebragt wordt; veel hooi uit deze omstreken komt zeer gebrekkig of misschien in het geheel niet binnen.

* **Annerveensch-Kanaal, 4 Aug.** Heden werd alhier onder begunstiging van het schoonste weder, eene harddraverij gehouden van wege den schuitevaarder en kastelein *G. Hageman*. Negen paarden dongen naar prijs en premie, bestaande in een chaisgereide en pikeurshoofdstel. De prijs werd behaald door 't paard van mejufvrouw de wed. *La Coste* alhier, terwijl de premie ten deel viel aan het paard van den landbouwer *S. Zoer* van Kiel-Windeweer. Het naspel duurde tot laat in den avond voort en alles liep in de beste orde af.

* **Oudeschoot, 4 Aug.** L. l. Donderdag werd bij den landbouwer *L. Libbes Bouma* alhier een brutale diefstal gepleegd. Terwijl de mannelijke huisgenooten met hooijen bezig waren, en de vrouw en meid aan het melken, heeft de dief toegang tot de woonkamer weten te verkrijgen door een raam op te schuiven, en heeft uit eene kist ontvreemd duizend gulden aan contanten. De justitie doet ijverig onderzoek.

* **Ter Apel, 8 Aug.** Verleden dingsdag hoorde men voor de tweede keer een zendeling preken in de schuur van den landbouwer *Duin* alhier, voor eene talrijke schare, naar aanleiding van I Thessal. 1 : 3, tot genoegen zijner toehoorders. Wat eigenlijk 't doel dezer zendelingen is, is onbekend.

* Zondag den 29 had de Afgescheidene gemeente te Sellingen het genoegen voor de eerste keer 't nieuw opgerigte kerkgebouw te betreden, dat door den onlangs beroepenen leeraar plegtig werd ingewijd. Vroeger werd de dienst steeds verrigt door den landbouwer *Freerk Maarsingh*, maar men had geen kerkgebouw. Groot mag dus de aanwinst voor die gemeente heeten.

* Zondag wilde de dochter van den landbouwer *Barten Jan* te Ruitenbroek, een zwerm bijen uit een boom halen, maar had het ongeluk te vallen, met zulk een noodlottig gevolg, dat ze Maandag morgen den geest gaf. Ze had den nek gebroken. 't Bijgeloof zegt, dat men geruimen tijd te voren, wel vier jaren, op de plaats des ongeluks reeds een gejammer heeft gehoord.

* Ook hier heeft men de aardappelziekte, hoewel niet in erge mate, waargenomen. De overige producten beloven een' goeden oogst.

* Verledene week heeft de uitbesteding plaats gehad der verdere graving van 't Stads ter Apeler Kanaal. Ze is aangenomen door drie verschillende personen, welke verpligt zijn 't kanaal binnen vijf weken uit te graven tot den Roswinkeler weg.

* **Odoorn, 5 Julij.** In den loop dezer week is bij kerkvoogden en notabelen dezer gemeente legale kennisgeving ingekomen van het besluit der Synode der Nederlandsche kerk, aangaande een te verleenen subsidie voor eene nieuwe kerk alhier. Dit bedrag is in eene voorgaande courant zeer onjuist opgegeven, want geen ƒ 4000-" is toegestaan uit het Synodale fonds, maar slechts ƒ 2000-"; terwijl de Synode voor eene gelijke som van ƒ 2000-", onze gemeente heeft voorgedragen aan de Hooge Regering des lands.

* Wij vernemen uit eene goede bron, dat aan de hervormde gemeente te Schoonebeek, voor eene nieuwe pastorij, eene som van ƒ 1000-" is toegestaan, met gunstige aanbeveling aan de Hooge Regering, ter verkrijging van eene gelijke som van ƒ 1000-", uit 's Rijks schatkist.

* Aan de hulpbehoevende gemeente van Nijeveen, klasse Meppel, is tot herstelling van kerk en pastorij, uit het Synodale fonds, de gevraagde som van ƒ 444-", toegestaan.

* In den nacht van Vrijdag op Zaturdag j.l. brak er tusschen drie en vier uur, in het Valtherveen, gemeente Odoorn, een zwaar onweder los, 't welk vergezeld ging van een geweldigen wind en zwaren regen. Naauwelijks waren de bewoners van een aldaar laatstleden jaar nieuw gebouwd huis opgestaan, of een zware rukwind, (gelijk sommigen zeggen, een waterhoos) neemt het gansche huis op, en werpt het omver, terwijl de voorgevel meer dan twintig ellen werd weggeslingerd. Een oude man werd met moeite onder eene balk weggehaald, en had het sleutelbeen gebroken. Een meisje van 16 jaar en een kind werden door de omgevallen muur, op onderscheidene plaatsen zwaar gekneusd. De jonge man schijnt er met den schrik afgekomen te zijn. Men verbeelde zich de verslagenheid van deze nu arme menschen, en van de zich in Weerdinge bevindende vrouw des huizes, welke daar tot de inzameling van den oogst behulpzaam was, toen ze in dien toestand hare woning en hare huisgenooten wedervond! 't Is te hopen dat menschenvrienden het lot dier ongelukkigen zullen zoeken te verzachten.

* Overal in het zuidoostelijk gedeelte van Drenthe, neemt sedert weinige dagen de bekende aardappelziekte op eene onrustbarende wijze toe. De veenboekweit echter staat zeer goed, en de roggeoogst, hoewel niet zeer overvloedig, levert ruime stoffe tot tevredenheid op.

* **Zuidlaren, 7 Aug.** Zondag j.l. in de voormiddaggodsdienstoefening, bij gelegenheid van den H. Doop, werd het eerst gebruik gemaakt van het smaakvol zilveren doopbekken, hetwelk met een daarbij behoorend eenvoudig voetstuk, onlangs der gemeente was ten geschenke gegeven. Het is haar aangeboden door den Weled. gestr. heer *G. P. Servatius* te Assen, als een blijvend aandenken van Z.w.e.g. belangstelling in de plaats zijner geboorte. Is de gemeente verblijd, Z.w.ed.g. smake voor zich de aangename zelfvoldoening in die daad van belangstelling in onze eeredienst en vinde navolging onder de gegoede Christenen.

* **6 Aug.** Op de jaarmarkt, heden hier gehouden, was veel vee aangevoerd; de handel was levendig, en de prijzen hooger als men had mogen verwachten bij de schaarschte van hooi; het melkvee was vrij duur. De handel in paarden was minder levendig, doch de prijzen waren hoog.

* **Hoogeveen, 7 Aug.** Gedurende de maand Julij 1855 zijn de nieuw verbeterde Hoogeveensche Vaart der Drentsche Kanaalmaatschappij afgevaren:

	Vaartuigen		Tonnen.
Uit Hoogeveen	745,	metende te zamen	21952
Boven Sluis II en III of Roogat en Osseslsluis .	136,	" " "	2240
Boven de Meppeler Sluis .	339,	" " "	6698
Totaal	1220	" " "	30890

Behalve 93 kleine of ongemeten vaartuigen; terwijl het totaal der Afvaartsgelden over die maand bedraagt f 2777.30.

* **Gees, 4 Aug.** Gisteren avond brak een angstverwekkend onweder boven dit gehucht los. Een kleermakersknecht, van Meppen naar deze plaats terugkeerende, werd door den bliksem zoodanig aan de eene zijde getroffen, dat het hoofd hem geheel scheef staat en hij het nog niet weder kan bewegen, terwijl de arm als ook de geheele zijde zonder gevoel zijn. Waarschijnlijk zal hij gedurende eenigen tijd voor zijn werk volstrekt ongeschikt blijven. Voorzeker ongelukkig! Voor eenige weken zijn hem ook alle zijne goederen, door inbraak in de woning van zijn heer, ontstolen.

* **Rolde, 6 Aug.** Met de rogge-oogst is hier een aanvang gemaakt, het stroo is beneden een gewoon verbouw, maar het schudden zal, zooals het zich laat aanzien, zeer goed zijn. Boekweit staat heerlijk. De aardappels, die zoo voordeelig geleken, zijn bijna allen door de ziekte aangetast en dezelve neemt zeer sterk toe; gelukkig ontdekt men aan de knol zelve nog niet veel bederf.

* In de vorige week heeft de Raad dezer gemeente eene zeer doelmatige brandspuit aangekocht, die bij de daarmede genomene proeven ten volle voldeed en netjes is bewerkt. Het bezit van eene brandspuit is voor eene gemeente zeer veel waard. Zijn dikwijls alle pogingen, om een brand in eene boerenwoning, die met riet gedekt is, te blusschen,

DE VERTELLER ENZ.

ALLERLEI.

De beroemde reiziger in Thibet en China, Le Huc, verhaalt het volgende omtrent de wijze, waarop het Chineesche volk den tijd berekent: Op zekeren dag, toen wij onze tot het Christendom bekeerde Chinezen wilden bezoeken, ontmoetten wij onderweg een' jongen, wien wij in het voorbijgaan vroegen, of het reeds 12 uur was. De jongen keek naar de zon, maar deze was achter de wolken gehuld, zoodat hij deze niet kon raadplegen. De hemel is zoo vol wolken, antwoordde hij, maar wacht slechts een oogenblikje. Hij liep naar den naburigen boerenhof en kwam na eenige minuten terug met eene kat op den arm en zeide: ziet, het is nog geen 12 uur. Daarbij toonde hij ons de oogen der kat. Wij keken den jongen verwonderd aan, maar het was hem volkomen ernst en de kat scheen aan de operatie van den jongen gewoon en gedroeg zich zeer rustig, als of het hare bestemming ware tot horologie te dienen. Wij zeiden den jongen dank en gingen onzen weg. Maar te huis gekomen, vroegen wij onze vrienden dadelijk naar den zin van dit kattenconsult. Zij verwonderden zich zeer over onze onwetendheid en verzamelden een paar dozijn katten uit de nabuurschap, om te toonen, dat hunne oogen het juiste uur aantoonden. De oogappels der katten worden tot aan den middag 12 uur steeds kleiner en zijn alsdan het meest zamen getrokken, zoodat zij slechts eene streep uitmaken, welke loodregt over het oog getrokken is. Vervolgens breiden zij

te ijveriger moet men beproeven, om de belendende gebouwen te redden, en hiertoe kan eene spuit uitnemend beste diensten doen. Wij gelooven dus, dat het voorbeeld, door den Raad van Rolde gegeven, allezints in andere gemeenten verdient nagevolgd te worden.

* **Wanneperveen, 7 Aug.** Een treurig voorval heeft gisteren in deze Gemeente plaats gehad. Een jager uit het naburige Kolderveen, op de eendvogelen jagt gaande met twee zijner kinderen, neemt iemand met een schuitje mede. In het schuitje gezeten zijnde, vliegt het geweer, dat de jager voor zich had staan plotseling af, het schot vliegt over zijne kinderen heen, doch treft den schuitevaarder. Dadelijk wordt heelkundige hulp ingeroepen, doch te vergeefs, de 18jarige jongeling is heden nacht onder smartelijk lijden bezweken.

* **Donkerbroek, 5 Aug.** De verplaatsing van den zetel des bestuurs van de gemeente Ooststellingwerf is nu eindelijk bepaald, zoodat de hoofdplaats nu voortaan niet meer Oldeberkoop, maar Makkinga zal zijn; Burgemeester en Wethouders hebben dan ook ter laatstgenoemde plaats voorloopig een burgerhuis aangekocht, hetwelk dienen zal tot een gemeente-huis of secretarie.

* **Westervelde, 7 Aug.** Van Vrijdag op Zaturdag nacht jl. heeft men in deze gemeente, zooveel en zulk een hevigen regen gehad, als ouden van dagen zich niet kunnen herinneren. Nădat 't eerst in den vooravond zwaar gedonderd en gebliksemd had, gevolgd door een goeden regen, plaste 's nachts omstreeks 1 uur een hevige regen neer, die ons aan eene wolkbreuk deed denken. Vele vuren werden hierdoor uitgeregend, de wegen stonden blank, de lage landen onder water, waarop het hooi dreef, ja 't water stond op sommige plaatsen aan de leuning der bruggen toe. Zondag moesten de bewoners van Een, naar de kerk gaande, blootvoets over de brug gaan. De vrouwen was 't onmogelijk, zoodat deze doór de mannen er werden overgedragen. Nogthans heeft men van geene ongelukken, tengevolge 't weer, vernomen. — De ziekte in de aardappelen neemt ook hier in erge mate toe, hoewel ze nog meest in 't loof zit. De afgemaaide rogge belooft voor de meeste landbouwers een goed beschot; de boekweit heeft weinig of niets door den fellen regen geleden.

* **Veenhuizen, 6 Aug.** Tusschen Vrijdag en Zaturdag, circa te middernacht viel alhier een verschrikkelijke stortregen. Een onophoudelijk ligt gegons vergezelde denzelven en volgens hoogbejaarde oog- en oorgetuigen was er bij hunne heugenis niet zulk een sterke regen gevallen. Waterlossingen zijn daardoor buiten hunne oevers getreden en geleken op zeer breede kanalen, laaggelegen landen stonden onder water en sommige hooilanden schenen in een meer veranderd. Naar 't schijnt, hebben de te veld staande vruchten niet veel door dien regen geleden, hetgeen nog al eenige verwondering baart. Met het van den stengel snijden der rogge is men ook hier reeds sinds eenige dagen druk bezig. De aren schijnen allen goed geladen en ook de oogst aan stroo schijnt middelmatig te zijn. Een treuriger berigt nogtans is, dat de aardappelziekte ook alhier hand over hand toeneemt, alhoewel zich tot nog toe slechts tot het loof bepalende. — Het reeds lang te gemoet geziene orgel voor de de Gereformeerde kerk alhier is eindelijk aangekomen, en weldra zal de gereformeerde gemeente van Veenhuizen in dat opzigt niets voor de Roomsch Catholijke behoeven onder te doen. — Voor de konijnenfokkerijen, die alhier zullen worden opgerigt, zijn reeds vier en twintig konijnen aangekocht. De leverancier dezer dieren is de heer *Post* uit Groningen, die dezelve, naar men ons verzekert, levert tegen f 3-„ het stuk. Onder die 24 konijnen bevinden zich 4 rammelaars, waarvan er twee met 10 moerkonijnen aan het tweede en evenveel aan het derde gesticht zullen geplaatst worden.

INGEZONDEN STUKKEN.

De ondergeteekende, landbouwer te Peize, door het kantongeregt te Assen veroordeeld wegens het visschen in het Eelder diep, wenscht door dezen aan de belanghebbenden bekend te maken, dat eene schriftelijke vergunning en eene deugdelijke acte niet voldoende zijn voor den jager en visscher, maar dat men ook de bewijzen van eigendom bij zich dient te hebben, zooals ik door ondervinding heb geleerd, daar ik van onderscheidene, zoo ik meende, regthebbenden, en zelfs van den heer Burgemeester van Eelde vergunning had verkregen, waarvan ik de bewijzen aan den heer kantonregter heb vertoond. Later werd door den genoemden heer Burgemeester, die mij vroeger zelf vergunning in het Eelderdiep gegeven had, getuigd, dat het een rivier of staats-eigendom was, waarin geen particulier aan een ander regt kon geven.

PEIZE. B. G.

CORRESPONDENTIE.

Op verzoek van den heer Runeman te Westervelde vermelden wij, dat niet deze de schrijver is van het antwoord aan Veritas, geplaatst in no. 60 dezer courant.

ADVERTENTIEN.

GETROUWD:

Mr. L. CARSTEN,
en
M. P. SLOT.

Meppel,
den 5 Augustus 1855.

Een fatsoenlijk man van gevorderden leeftijd, P. G. vraagt **ten platten lande** in eene stille burgerhuishouding: **INWONING, KOST en BEWASSCHING**, tegen **f 12 á f 13 in de maand.**

Zij, die hierop reflecteeren, worden verzocht zich ten spoedigsten aan te melden met gefranceerde brieven, onder letter **A.** bij den Uitgever dezer Courant.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Peize maken door dezen aan de belanghebbenden bekend, dat in die Gemeente op **WOENSDAG, 29 AUGUSTUS E.K.**, eene

VEEMARKT

zal worden gehouden, waartoe aldaar schoone gelegenheid bestaat; terwijl er hoegenaamd geene **PLAATSGELDEN** van Vee of Kramers enz. gevraagd zullen worden.

PEIZE, 31 Julij 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
H. J. HULST, Burg.
J. EITENS, Weth.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de gemeente Winschoten, gedenken op den 15 Augustus 1855, des namiddags te 3 uur, ten RAADHUIZE aldaar, onder nadere goedkeuring van den Raad

UIT TE BESTEDEN:

Het leveren van 200 lasten STRAATKEIJEN.

Het BESTEK en de VOORWAARDEN zullen van heden tot aan den dag van uitbesteding ter Secretarie dezer gemeente ter lezing liggen.

Winschoten den 4 Aug. 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
G. A. VENEMA.
De Secretaris,
F. J. VAN DIJK.

LOGEMENT:
DE OUDE MUNSTER,

IN DE KLEINE PELSTERSTRAAT TE GRONINGEN.

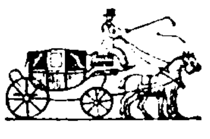

De ondergeteekende heeft de eer aan zijne geëerde STAD- en LANDGENOOTEN te berigten, dat hij, onder bovenstaande benaming, zijne geheel nieuw doortimmerde BEHUIZING tot een **LOGEMENT** heeft ingerigt, en als zoodanig, VAN AF HEDEN GEOPEND. Hij recommandeert zich ook tot het **STALLEN van PAARDEN** en **BERGEN van RIJTUIGEN** in zijne ruime Stal en Koetshuis, naast zijne Behuizing gelegen, alsmede en bij vernieuwing in zijne betrekking als **VOERMAN**, zijnde hij ondergeteekende voorzien van gemakkelijke **REISWAGENS** en moderne **VIGILANTES.**

GRONINGEN, 7 Augustus 1855.

A. DOOIJES,
Logement- en Stalhouder.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 29 Julij—5 Aug. *Ondertr.* L. Gruppen met A. Koster. — *Geh.* T. Regelink met C. Koen; G. Roelink met J. Velzel. — *Bev.* A. Damming geb. Op 't Holt, van z.; F. J. dchonewille geb. Imberg, van d.; L. Deuten geb. Loman, van S.; A. Beffers geb. Duiker, van z.; A Stoter geb. ter Stege, van z. — *Overl.* H. Streutker, ml., wed. van M. A. Schonewille, ongeveer 84 j.; J. R. Leunge, vrl., echtgen. van H. H. Kamman, ruim 72 j.; A. A. Klinkje, vrl., echtgen. van A. J. Metselaar, ruim 81 j; J. Everts, ml., ruim 3 m.

SMILDE, 22 Julij—5 Aug. *Geh.* A. Haanstra met G. Boverhuis; H. Schut met G. J. Pruim. — *Bev.* K. Schepers geb. Westerhof, van z.; W. Jans geb. Poolemans, van z.; H. Boers geb. Bruinsma, van z.; G. G. Wanningen geb. Stork, van d.; A. Koens geb. Middelbos, van z.; J. Stoelwinder geb. Spiegeler, van z.

COEVORDEN, 30 Julij—4 Aug. *Bev.* M. W. Oudraad geb. van Oosterem, van z.; L. Brink geb. Ramaker, van d.; J. M. Lange geb. Koolhof, van d.; M. J. H. Turien, ongeh., van z.

MEPPEL, 27 Julij—3 Aug. *Ondertr.* K. van der Veen met J. Groeneboer. — *Geh.* J. Paddinge met A. Dolstra; J. Arentshorst met T. Dikke. — *Bev.* R. Jeulen geb. Bakker, van z.; A. Prins geb. Boerwinkel, van d.; E. J. L. de Meijer geb. Schuphoven, van z.; R. Vos geb. Santing, van z.; A. Temmink geb. Prins, van z.; G. Wildeboer, van z.; M. Hummel geb. Haalweide, van z.; M. M. Heetjans geb. Nijholt, van d. — *Overl.* K. van Raalte, 80 j., weduwnaar van J. Telvoren.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 3 *Aug.*

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	/—.—	Boekweit, zand	64	N.pd. /	7.55
„ N. Oml.	70	„	„13.35	„ „	66	„ „	7.95
dito.	72	„	„14.10	„ veen	64	„ „	7.25
„ „ Old.	70	„	„13.15	„ „	66	„ „	7.65
„ „ „	72	„	„13.80	Paardeboonen.. /	8.25	à	8.50
Rogge, N. Inl.	64	„	„ 8.90	Groene Erwten. „	—.—	à	—.—
„ „ „	66	„	„ 9.40	Graauwe „ „	0.00	à	00.00
„ „ „	68	„	„ 9.90	Koolzaad . . . /	13.50	à	17.00
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.05	Gort, grove . „	10.25	à	10.50
„ „	42	„	„ 4.25	Gort, parel , „	14.00	à	14.60
„ Voer	36	„	„ 3.70	Olie, raap per vat	55.00	à	—.—
„ „	40	„	„ 4.10	Raapkoeken		à	—.—
„ Zwarte	36	„	„ 3.55	Lijnkoeken	—.—	à	—.—
„ „	40	„	„ 3.95	Boter $\frac{1}{4}$ ton. . . .	—.—	à	—.—
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.70	Boter $\frac{1}{8}$ „		à	—.—
„ „ „	56	„	„ 6 10				
„ „ zomer	56	„	„ 0.—				
„ „ knob.	60	„	„ 6.45				

Tarwe ruim prijshoudend. — Rogge vond meer vraag en ging 50 ct. hooger af. — Boekweit wel zoo aangenaam. — Gerst iets hooger verkocht. — Haver slepend afgaande. — Boonen prijshoudend. — De aanvoer van nieuw Koolzaad bedroeg heden ongeveer 200 lasten, zeer ongelijk van kwaliteit en droogte, hetwelk meerendeels als genoteerd naar deugd is opgeruimd. — N. Aveelzaad als voren aangeboden, doch bleef zonder koopers. — Gort stil.

STEENWIJK, 6 Aug. Rogge / 10,50 a / 10,60. — Boekweit / 0,00 a / „,—. — Boter per $\frac{1}{8}$ ton / 21.25 a / —,—.

ZWOLLE, 3 Aug. Tarwe / 15,50 a / 15,00. — Rogge / 11,00 a / 10,00. — Boekweit / 10,00 a / 9,00. — Aardappelen / 2,30 a / 1,90. — Boter per $\frac{1}{8}$ ton / 21,00 a / 20,50; per ℔ / 1,05 a / 0,95.

OLDEMARKT, 5 Aug. Boter $\frac{1}{4}$ v. / 42.50 a 00.00.

HEERENVEEN, 4 Aug. Rogge / 00.00. Boter p. $\frac{1}{4}$ v. / 42.50.

NOORDWOLDE, 19 Julij. Rogge / 10,10 a / 00,00. — Boter per N. ℔ / 0.94 a / 0.92.

AMSTERDAM, 6 Aug. TARWE tot ruim vorige prijzen met meer handel, 128 ℔ bonte Poolsche / 488, 126 ℔ dito / 474; 127 ℔ dito / 475, 480, 485; 126 ℔ dito / 480; 128 ℔ dito / 480, 482; 122 ℔ Norder / 402. — ROGGE met goeden handel tot hooger prijzen; 122, 123 ℔ Pruissische / 315; 120, 122 ℔ Pommer / 298, 306; 121 ℔ dito / 302; 120 ℔ Odessa / 296; 119 ℔ dito / 293; 121 ℔ Zweedsche / 310, 121 ℔ Donau / 304; 125 ℔ Rostocker / 322; 124 ℔ dito / 315. — GARST hooger; 112 ℔ Deensche / 212. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT als voren; 121, 123 ℔ Holsteinsche / 263, 269; 124 ℔ Gordijker / 282. — Witte ERWTEN worden schaarsch geveild en op / $9\frac{1}{2}$ a 10 gehouden. — KOOLZAAD bij voorgaanden marktdag £ $2\frac{1}{2}$ hooger; Betuwsch / $15\frac{1}{4}$; Assendelftsch / $80\frac{1}{2}$; Haarlemmermeer / 15 a $16\frac{3}{4}$; op 9 v. Olie in Sept. £ $93\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD in een doen; 109/10 ℔ Koningsberger / 395. — RAAPOLIE williger; op 6w. / $55\frac{3}{4}$; Vlieg. / $54\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; 1o. Sept. / $52\frac{3}{4}$, 53; Oct. en Nov. / $52\frac{1}{2}$, $\frac{1}{8}$; Dec. / $52\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$. — LIJNOLIE flaauw, op 6w. / $44\frac{1}{4}$; Vliegend / 43, $42\frac{3}{4}$; 1o. Sept. / $43\frac{1}{4}$, 43; Oct. / $43\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Nov. / 44, $43\frac{3}{4}$; Dec. / 44. — HENNEPOLIE op 6w. / $47\frac{3}{4}$; Vliegend / $46\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks / 100. — LIJNKOEKEN per 104 stuks / $13\frac{1}{2}$ a 16. — MOUTWIJN tot / 19 per vat contant zeer stil. — JENEVER 100 % Amst. proef / 23 a $23\frac{1}{2}$ per vat contant.

7 Augustus. Heden werd Rogge bij partij / 10 hooger afgedaan.

227STE STAATS-LOTERIJ. EERSTE KLASSE.

1ste Lijst. No. 14283 / 20000. Nos. 3715, 4402 en 9310 ieder / 1000. No. 12389 / 400. Nos. 5880, 8295, 9577, 12625 en 16157 ieder / 200. Nos. 9144, 11337, 14914, 17976 en 18797 ieder / 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 6 *Aug.* 1855.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$63\frac{5}{8}$	*Polen*, Oblig.	4	pct.	$70\frac{7}{8}$
„ „	3	„	$75\frac{13}{16}$	*Spanje*, Oblig.	1	„	$18\frac{3}{4}$
„ „	4	„	$93\frac{1}{16}$	Obligatiën	3	„	38
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	„	$90\frac{1}{4}$	Binnenl.	3	„	$30\frac{7}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	„		Amortisable			$4\frac{3}{16}$
O. I. Leening	4	„		Bewijz. Coup.			$4\frac{3}{8}$
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	$56\frac{3}{4}$
Rusl. Ob. Hope	5	„	$103\frac{1}{8}$	„ Metal.	5	„	$62\frac{1}{8}$
Dito 1828/29	5	„	102	„ „ N.	5	„	$73\frac{9}{16}$
Cert. 1831/33	5	„		„ „	$2\frac{1}{2}$	„	$31\frac{13}{16}$
Dito 1840	4	„	$78\frac{1}{8}$	*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$	„	
Dito Stieglitz	4	„	$77\frac{13}{16}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	$51\frac{3}{4}$
Ins. in Assign.	6	„	$59\frac{1}{4}$	*Portug.*, Oblig.	3	„	$39\frac{5}{8}$
Cert. van dito	6	„		„	4		
				Amerika Bank-Act.			$2\frac{5}{8}$

---

zich weder uit, tot dat zij des nachts te 12 uur weder den vorm van een grooten kogel verkrijgen. Men verzekerde ons, dat elk kind spoedig eene groote vaardigheid en naauwkeurigheid in het berekenen van den tijd uit de kattenoogen verkrijgt. Wij zelven overtuigden ons weldra, dat deze uurwerken zeer naauwkeurig gaan en juist met den waren tijd overeenstemden.

—

Van de Russische zijde wordt uit Sebastopol gemeld: Onder onze dapperste matrozen bevindt zich een kwartiermeester Polocxkaroff genaamd, een onverschrokken en braaf onderofficier, die door zijn voorbeeldig gedrag de bijzondere achting zijner chefs heeft verworven. De zee, de gevaren daarop en de oorlog, zijn zijne elementen. Zijne krijgshaftige, forsche gestalte, zijn door de zon gebronsd gelaat, korte rede, norsch uiterlijk, alles toont in hem den ruwen man, in wiens hart weinig plaats is voor teedere gevoelens. deze man had als eenige belooning voor zijne groote diensten zijnen chefs verzocht, zijn zoon, een kleine, negenjarige knaap, bij zich te mogen houden, die hem overal als een hond volgde, en van wien hij zich niet kon scheiden. Hij droeg de teederste zorg voor hem en zeide een ieder, dat hij hem wilde leeren een goed' verdediger van het vaderland te zijn, door hem vroegtijdig met het gedonder van het geschut en het gezigt van den vijand gemeenzaam te maken. Hij hield hem dus bij zich in het bastion no. 3. Gedurende een hevig bombardement lieten de officieren van dit bastion, uit genegenheid voor Polocxkaroff wijl zij voor het leven van hunnen kleinen makker vreesden, het kind in de blinding brengen; maar helaas! een bom, die daarin viel, vernielde die schuilplaats en doodde het. Gij knnt u geen denkbeeld vormen van het verdriet des armen vaders, toen hij vernam, dat zijn kind, zijn toekomstige held, gelijk hij hem noemde, niet meer was. Langzamerhand werd hij iets bedaarder en nam hij zijne gewone bezigheden weder bij de hand. Hij is echter droefgeestig en stil geworden, en de officieren en soldaten vermijden zorgvuldig hem van zijn kind te spreken.

—

In de laatste jaren is het getal nieuwsbladen in de Vereenigde Staten aanmerkelijk toegenomen. In 1834 bestonden daar 89 dagbladen; in 1850 254. In 1834 waren er 1265 nieuwsbladen van allerlei soort; in 1850 reeds 2302; thans telt men er meer dan 3000. In 1834 bedroeg de dagelijksche uitgave der dagbladen omstreeks 80,000 exemplaren; in 1850 werd dit berekend op 751,182; thans schat men het op ruim één millioen iederen dag. De weekbladen hadden in 1850 gezamenlijk eene oplaag van 2,954,629 exemplaren 's weeks In dat zelfde jaar kwamen er 115 bladen driemaal en 31 tweemaal in de week uit. Verscheidene der dagbladen geven ook eene wekelijksche of halfwekelijksche editie uit. In het debiet der nieuwsbladen in de onderscheidene Staten heerscht een groot verschil. Zoo telden Maine en Maryland in 1850 eene bijna gelijke bevolking, namelijk ruim 580,000 zielen; evenwel had Maine slechts vier dagbladen met eene dagelijksche uitgifte van 3080 exemplaren, dus een op de 189 ingezetenen; Maryland daarentegen zes dagbladen met eene dagelijksche oplaag van 50,500 exemplaren, dus 1 op de 11 zielen. Vermont, met ruim 314,000 zielen, telde slechts twee dagbladen, die daags 550 exemplaren debiteerden, dus slechts 1 op 571 zielen. De gemiddelde oplaag van een blad in de Vereenigde Staten is 4000 exemplaren, en in het algemeen, over de geheele uitgestrektheid van de Unie, kan men 1 exemplaar op iedere 30 personen rekenen, of, zoo men de slaven van de bevolking aftrekt, 1 op 26. Natuurlijk worden bijna al de dagbladen in de Engelsche taal geschreven, doch er bestaan tusschen 40 à 50 in het Duitsch; omtrent een dozijn in het Fransch en verscheidene in het Spaansch en Italiaansch. Er komen ook twee in het Hollandsch uit.

—

Naar alle waarschijnlijkheid liep den 19den Mei l.l. de grootste trein die ooit op een' spoorweg werd gezien. Dien dag vertrok van Buffalo langs den New-Yorkschen spoorweg een goederentrein bestaande uit 141 wagens, waarvan er 61 met vee geladen waren en de overigen met allerlei goederen. De trein werd door zeven locomotieven voortgesleept.

—

Onder de menigvuldige akelige bijzonderheden uit de Krim leest men van een zwaar gewonden officier der Engelschen, die met verbrijzelde ledematen en brandenden dorst schier bewusteloos op het slagveld lag. Zieltoogende voelt hij aan zijne oogen pikken en grijpt een gier, welk roofgevogelte zich in menigte aldaar ophoudt. De officier spande zijne laatste krachten in en worgde het roofdier, dat hem reeds bij zijn leven dreigde te verslinden. Bij 't opruimen vond men de beide lijken nevens elkander.

GEDRUKT BIJ GRATAMA TE ASSEN.

daarover zijn gewisseld, nagegaan, en hiervoor heb ik genoegzamen tijd gehad.

De heer *Oosting*: Ik vermeen nog te moeten aanvullen, wat de heer *Homan* aangevoerd heeft in betrekking tot hetgeen de heer *van der Vlies* heeft gezegd omtrent het ter lezing liggen der stukken. Deze stukken zijn door de Staten aan Ged. Staten gerenvoijeerd; van af dien tijd waren dezelve in het bezit en ten gebruike van Ged. Staten; geen lid der Staten in het bijzonder, veel min de 31 leden hadden regt, om inzage van de stukken te vragen. De stukken hebben dus in geenen deele zoolang ter inzage gelegen, als de heer *van der Vlies* heeft gezegd.

De *Voorzitter*: Zooals reeds in den brief van Ged. Staten is te kennen gegeven, ben ik indirect oorzaak van het voorstel van de concessionarissen, hetwelk thans in behandeling is. In der tijd heb ik in de Drentsche Courant een artikel gelezen, blijkbaar van een deskundige afkomstig, waarin het denkbeeld werd aan de hand gegeven, om het water uit het Punter diep te doen dienen tot voeding van het kanaal van Assen naar Groningen en van het bovenpand der Drentsche Hoofdvaart. Door den heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in dit gewest werd mij later officieus mededeeling gedaan van het plan van den ingenieur *de Quartel*, waarbij het bedoeld kanaal in vier panden verdeeld werd met een stoomgemaal bij iedere sluis, om het water uit het Punter diep op het bovenpand der Hoofdvaart te brengen, terwijl de kosten bij dit plan op nog minder berekend waren, dan bij het oorspronkelijk plan van de ondernemers. Ik beken het, het plan van den heer *de Quartel* lachte mij zeer toe, vooral ook, omdat, *zonder vermeerdering van de kosten van daarstelling*, het bovenpand der Hoofdvaart daardoor steeds van water zou kunnen worden voorzien. Inmiddels werd het bedoelde plan door den heer *de Quartel* opgezonden aan Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken. De zaak bleef evenwel hangende, totdat ik mij dit voorjaar naar 's Hage begaf; ik heb er toen den heer Minister over gesproken, en aan Z. Exc. in overweging gegeven, om de ondernemers over deze zaak te hooren. Z. Exc. deed dit, en renvoijeerde daarop de stukken aan mijn Ambtgenoot voor de Provincie Groningen. Er werd daarop op de Punt eene bijeenkomst belegd van de ondernemers met de Commissarissen des Konings en de heeren Hoofd-Ingenieurs van den Wa-

terstaat in beide Provincien. Ik werd echter te laat van deze bijeenkomst geinformeerd, om dezelve te kunnen bijwonen, daar vóór dien tijd juist op dien dag andere dringende bezigheden bepaald waren. Daarop volgde het voorstel der concessionarissen, hetwelk thans in behandeling is. Ik moet hier openlijk verklaren, dat, had ik kunnen vermoeden, dat deze zaak zóó zoude afloopen, als thans vermoedelijk het geval worden zal, ik mij nimmer daarmede zou hebben ingelaten; ik kon echter niet vermoeden, dat men zulke bezwarende voorstellen aan de Provincie zou doen. Het waren de ondernemers, die steeds het grootste belang stelden in alle middelen van wateraanvoer, om hun kanaal van het benoodigde water te voorzien; *zij* waren het ook, die immer er op aandrongen, om de Drentsche Kanaalmaatschappij niet te ontslaan van de verpligting tot daarstelling van eene waterleiding van Hoogeveen naar Beilen, omdat zij daaruit water voor het bovenpand der Hoofdvaart, en alzoo voeding voor hun kanaal verwachtten; ik herhaal het, het doet mij leed, het initiatief gegeven te hebben aan het voorstel, waarover thans uwe beraadslagingen loopen.

De heer *Vos*: Ik wilde niet gesproken hebben, maar de rede van den heer Voorzitter noopt er mij toe, mijn stilzwijgen ten dezen af te breken. In de bijeenkomst op de Punt is niet over het bedrag der kosten gesproken; ik ben daarmede eerst voor eenige dagen bekend geworden, en moet zeggen, dat het mij in geenen deele is toegevallen. Wat nu de voeding van het kanaal van Assen naar Groningen betreft, de ondernemers stellen daarin natuurlijk steeds het grootste belang; zij hebben er daarom ook altijd op aangedrongen, dat de Drentsche kanaal-Maatschappij niet van de waterleiding naar Beilen zou worden ontslagen; maar de Provincie Drenthe heeft bij de opmaling van het water uit het Punter diep, voor de voeding van het bovenpand der Hoofdvaart, ook het grootste belang, en het is daarom niet meer dan billijk. dat zij ook in de kosten daarvan draagt.

Het voorstel van Ged. Staten daarop in omvraag gebragt zijnde, wordt met 23 stemmen aangenomen, terwijl de heeren *J. T. Homan*, *Pelinck* en *Vos* zich buiten stemming hielden.

Aan de orde wordt gesteld het concept-adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, nopens den tol op het Zwolsche diep.

De heer *J. T. Homan*: Over het geheel kan ik mij met de redactie van dit adres wel vereenigen, maar in het slot komen eenige woorden voor, die ik al te scherp vind en die ik daarom voorstel weg te laten, het zijn de woorden: *tegen haar, die zelve helpen kon, tegen de Regering.*

De heer *J. Tonckens*: Aan de Commissie was opgedragen, om een adres te ontwerpen, *zoo zij het verzenden van dergelijk adres van belang oordeelde.* De commissie heeft zich nu niet uitgelaten, of zij zoodanig adres noodig oordeelde, en, zoo ja, waarom. Ik zou dus alnog wel het gevoelen der commissie daaromtrent willen weten.

De heer *L. Homan*: De Commissie heeft door de overlegging zelve van het concept-adres getoond, dat zij de verzending van het adres noodzakelijk acht, terwijl de redenen daarvan in het adres vermeld zijn.

De heer *Sluis*: In plaats van de perioden van het adres te verzwakken, zou ik ze nog wel willen versterken, en ik stel daartoe voor, in de zinsnede, welke de heer *Homan* uit het adres wilde geligt hebben, het woordje *kon* in *moest* te veranderen. De Staten hebben geroepen om hulp, zij hebben jaren geroepen, maar zij zijn steeds geweest roepende in de woestijn. De Staten hebben herhaaldelijk aan de Regering het goed regt der binnenschipperij betoogd, de Regering had moeten helpen, maar zij heeft het niet gedaan. Wat blijft ons nu over, dan een onderzoek te vragen, of de Regering te regt hulp heeft geweigerd? De bezwaren der binnenschipperij zijn gegrond, en de Staten behooren alle middelen aan te wenden, om dezelve, zoo mogelijk op te heffen.

De *Voorzitter*. Ik moet den heer *Sluis* opmerken, dat het gevoelen over het al of niet gegrond zijn der bezwaren van de binnenschipperij is subjectief; dit zal ook wel de reden wezen, waarom deze bezwaren nog niet zijn opgeheven.

De heer *Sluis*: Ik bedoel het gevoelen van subjecten, [illegible] subjectief gevoelen der Staten van Drenthe. Deze heb- [illegible] die bezwaren steeds gegrond geacht en zij zullen nu [illegible]eten handelen naar deze hunne overtuiging.

[illegible] *[illegible]orzitter*: Heeft een der leden van de Commis- [illegible] bezwaar tegen, om het adres overeenkomstig een [illegible]ementen te wijzigen.

[illegible] *Vos* en *Homan* verklaren, dat zij het adres

liever willen behouden, als door hen is voorgesteld.

De *Voorzitter*: Ik zal dan eerst het adres, in voege door de Commissie ontworpen, in omvraag brengen.

In stemming gebragt zijnde, wordt hetzelve met 23 tegen 3 stemmen aangenomen, die van de heeren *Roelink*, *Sluis* en *J. T. Homan*.

De *Voorzitter*: In de laatste najaarsvergadering is, op voorstel van den heer *Slingenberg*, besloten. om de behandeling van het verzoek om eene subsidie voor een kanaal van Coevorden naar Ane aan te houden tot deze zomervergadering, uithoofde dan welligt eene beslissing zou zijn genomen ten aanzien van de zaken der Drentsche Kanaal-Maatschappij. Daar deze beslissing nog niet heeft plaats gehad, stel ik voor, om de behandeling van bedoeld verzoek op nieuw uit te stellen en wel tot de aanstaande najaarsvergadering, om hetzelve alsdan af te doen.

De heer *van der Vlies*: Ik zou bij de laatste zinsnede nog wel bijgevoegd willen hebben de woorden: *zoo mogelijk.*

De *Voorzitter*: Ik heb daartegen volstrekt geen bezwaar, en stel voor, om overeenkomstig het aldus aangevuld voorstel te besluiten.

De vergadering vereenigt zich hiermede.

De heer *Oosting*: Ingevolge art. 41 van het Reglement van orde, vraag ik verlof, om eene vraag aan H.H. Gedeputeerde Staten te rigten; ook bij art. 163 der Provinciale wet is bepaald, dat Ged. Staten aan de Staten alle inlichtingen behooren te geven, welke deze verlangen; dus op grond van beide artt. zou ik wenschen eene vraag te doen, met betrekking tot hetgeen voorkomt op pag. 116 tot 120 van het verslag van Ged. Staten aan de Staten, waarin o.a. behandeld wordt hetgeen er is voorgevallen ten aanzien van het verzoek der Drentsche Veen- en Midden-Kanaal-maatschappij om vergunning tot verveening. Deze Maatschappij komt daar in een zeer ongunstig daglicht voor, hetzij dan het bestuur der Maatschappij, hetzij de ondernemers; ik geloof niet, dat de Maatschappij zulks heeft verdiend; ik laat in het midden, welke bewoordingen in de gevoerde correspondentie zijn gebezigd; ik verklaar openlijk, dat ik niet weet, welke stukken er gewisseld zijn; ik ben geen lid van de Directie der Maatschappij, maar alleen Commissaris; ik spreek thans echter niet als Commissaris, maar als lid van de Staten, en ik meen als lid van de Staten tegen de aangehaalde uitdrukking in het verslag te moe-

ten opkomen, wanneer het door de Maatschappij ingediende adres om vergunning tot verveening niet in verband gebragt en aangevuld wordt met de resolutie of de missive, welke, het zij al dan niet namens den Koning, door Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken aan H.H. Ged. Staten over dit onderwerp gezonden is. Ik vind van deze resolutie of missive in het verslag geen gewag gemaakt, en nu wenschte ik aan H.H. Ged. Staten te vragen, of niet bij hen zoodanige missive of resolutie is ontvangen, en, zoo ja, of daardoor niet moet vervallen de beschuldiging, dat het bestuur der Maatschappij ten onregte zich bij den Koning heeft beklaagd, dat van hetzelve geheel overbodige en onmogelijke zaken gevorderd werden. Ged. Staten kunnen meenen geheel te regt te handelen; maar de Kanaalmaatschappij kan die meening bestrijden; zij heeft zulks gedaan bij den Koning; men had nu mogen verwachten, dat van de beschikking hierop in het verslag was melding gemaakt. Ik verzoek dus, zooals gezegd, om HH. Ged. Staten omtrent die resolutie of missive te mogen interpelleren.

De *Voorzitter*: Ik vraag, of de vergadering ook bezwaar heeft tegen het verleenen van het gevraagd verlof.

De heer *van Eahten van Holthe*: Het Reglement van orde wil, dat er voor zoodanige interpellatie een tijd worde bepaald.

De *Voorzitter*: Ik geloof, dat het de bedoeling van den heer *Oosting* is, om dadelijk de interpellatie te doen.

De heer *Oosting* bevestigt dit.

De *Voorzitter*: Heeft iemand van de leden van Ged. Staten er ook bezwaar tegen, om dadelijk op de interpellatie te antwoorden?

Geen der leden van Ged. Staten heeft daartegen bezwaar.

De heer *Oosting*: Ik vraag dan, of niet bij heeren Ged. Staten is ontvangen eene missive of resolutie van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken betrekkelijk het adres van het bestuur der Drentsche Veen- en Midden-kanaal-Maatschappij om vergunnig tot verveening.

De *Voorzitter*: Ik ben zoo vrij namens heeren Ged. Staten te antwoorden; de missive, waarop de heer *Oosting* doelt, is wel bij Ged. Staten ontvangen; ik voor mij wil gaarne alles mededeelen, wat in deze zaak is voorgevallen;

ik wil niets liever dan alle stukken overleggen, en dat dan eene commissie uit de Staten worde benoemd, om dezelve onpartijdig te onderzoeken. De Midden-Kanaal-Maatschappij heeft voor Ged. Staten en voor mij zooveel onaangenaams opgeleverd, dat ik niets liever zou wenschen, dan dat alles helder aan het licht worde gebragt.

De heer *Sluis*: Ik vereenig mij geheel met het denkbeeld van den Voorzitter, om in deze zaak een onderzoek te doen plaats hebben. Ged. Staten staan in deze zaak reeds te lang aan verdenking bloot. De nu gedane vraag zal zonder nader onderzoek strekken, om die verdenking te versterken. Het is zóó ligt, Mijne Heeren! een blaam te werpen vooral op een collegie van bestuur, dat niet in de gelegenheid is zich nopens iedere daad te verantwoorden. *Kwaad* vindt in den regel meer geloof dan *goed*. Het komt zóó voordeelig uit bij de vergelijking, die de mensch gewoon is te maken tusschen zich zelve en hem die veroordeeld wordt! — Maar onderzoek moet waarheid geven! Gelast een onderzoek, Mijne Heeren! en ik ben er verzekerd van, het collegie uwer Gedeputeerden zal schitterend geregtvaardigd worden.

De heer *Oosting*: Ik bedank heeren Ged. Staten en den heer Voorzitter voor de ontvangene inlichting; ik moet evenwel opmerken, dat van de bedoelde missive in het verslag had moeten melding gemaakt zijn; nu zal ieder de Maatschappij verdenken; men zal meenen, dat door de Maatschappij een systheem van verdachtmaking gevolgd wordt, dat de Maatschappij zich ten onregte heeft beklaagd, dat van haar overbodige en ondoenlijke dingen gevergd worden, dat zij fouten te bedekken heeft, terwijl zij zich, althans in betrekking tot de Provincie, van geene fouten heeft te beschuldigen. Ik acht het daarenboven beneden de waardigheid van Ged. Staten, om in het jaarlijksch verslag lucht te geven aan eene verontwaardiging, voortgesproten uit stukken, waarvan ik althans, en zeker verre weg de meeste leden der vergadering geen kennis dragen. Een onderzoek door eene commissie uit de Staten zou tot niets leiden; men zou tot den oorsprong van de animositeit opklimmen en dan welligt tot personaliteiten komen, die geen nut aanbrengen; ik verklaar mij overigens te vreden met de ontvangen antwoorden, maar ik moet nogmaals herhalen, dat de kwestieuse missive in het verslag had moeten vermeld zijn.

De heer *Sluis*: De heer *Oosting* zegt, dat de resolutie of de beschikking, door hem bedoeld, niet is vermeld. Dit is minder juist. Ik begrijp zeer goed, waarom de heer *Oosting* zoo op die beschikking drukt. Er was van wege de Maatschappij aanvraag gedaan om vergunning tot verveening in de markten van Odoorn en Barge. De laatste aanvraag vooral betrof eene zaak van groot gewigt. Die aanvragen (ik zal nu niet noemen de personen, die met name deze aanvragen gedaan hebben) waren zeer onvolledig, als het ware, onbekookt, tot Ged. Staten gebragt. Ged. Staten hebben het hunne gedaan, om bij de instructie die onvolledigheid te doen aanvullen, doch dit mogt niet gelukken. Eindelijk hebben zij bij resolutie bepaalde vereischten gesteld, waaraan nog moet worden voldaan. In plaats van daaraan te voldoen, heeft men goedgevonden van den Koning beslissing te vragen, met voorbijgang van Ged. Staten, die in dat request op eene schandelijke wijze zijn beschuldigd de zaak tegen te werken. In de periode van het verslag, waartoe de vraag van den heer *Oosting* betrekking heeft, zeggen Ged. Staten, dat zij grond hebben om aan te nemen, dat ook bij de Hooge Regering de verdenking reeds wortel heeft gevat. Daarvan blijkt uit de beschikking van den Minister op het klaagschrift, in zoo ver daarbij door dezen de meening wordt uitgedrukt, dat Ged. Staten op eenige punten van hunne vordering zouden kunnen afzien. Het onderzoek zal nader doen zien, dat ook in overweging is gegeven, daarvan af te zien op zoodanige punten, als het beoordeelen der zaak geheel ondoenlijk zou maken. Intusschen Ged. Staten hebben de beschikking vermeld, waar zij zeggen dat hun het onderzoek en de voorbereiding der zaak bij voortduring is opgedragen. Zij verzwijgen ook niet, dat de regering wel min of meer de meening der Maatschappij deelt.

Men moge het vreemd vinden, dat Ged. Staten in het verslag aan de Staten op deze wijze hunne verontwaardiging hebben lucht gegeven, maar Mijne Heeren! op de klagte aan den Koning is gevolgd het verslag der Maatschappij, dat gedrukt is en dus openbaar. In dat verslag, dat door of voor Commissarissen van de Maatschappij is geresumeerd, en waarvan de heer *Oosting* dus wel ter dege kennis draagt, zijn Ged. Staten voorgesteld op eene wijze, die, bij de vroeger reeds uitgestrooide geruchten, dat collegie in een hatelijk daglicht stelt. Moest nu dat collegie zwijgen?

Het had in de geheele zaak dezer Maatschappij van den aanvang af reeds aan beschuldigingen blootgestaan. Op couranten-artikels of geruchten antwoorden, dat kan geen collegie als dat van Ged. Staten. Het staat bloot aan alle beschuldigingen; het publiek oordeelt op 't geen publiek gebeurt; van 't geen in beslotene vergaderingen voorvalt, draagt het geene kennis. De eenige gelegenheid, om tot het publiek te spreken, hebben Ged. Staten bij hun verslag. Daarvan hebben zij nu gebruik gemaakt.

Wat overigens de heer *Oosting* zegt van fouten, die de Maatschappij niet zoude hebben te bedekken jegens de Provincie, daarvan is niet gesproken. In de aanvrage om verveening, in het suppediteren van het noodige, was zeer veel gebrekkigs. Dat zal blijken; ik moet aandringen op een onderzoek van wege de Staten.

De heer *Oosting*: Het komt mij gewenscht voor, dat de discussien over dit onderwerp niet verder worden voortgezet; zij dreigen zeer personeel te worden; ik moet echter nog, in antwoord op hetgeen de heer *Sluis* gezegd heeft, verklaren, dat ik, als niet tot de Directie der Maatschappij behoorende, onbekend ben met den inhoud van het adres om concessie tot verveening en van de missive van Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken; ik ben echter niet onbekend met het ver slag der Maatschappij, ik heb hetzelve bij de hand, en wat blijkt daaruit nu van de schandelijke beschuldiging, waarvan de heer *Sluis* spreekt? daarin staat o. a.:

» Intusschen het Gewestelijk bestuur heeft, bij resolutien van 6 November 1854, no. 17 en 18, van de Maatschappij een aantal opgaven verlangd, die, naar het oordeel van Directeuren, niet kunnen of althans niet behooren te worden verstrekt.

» Directeuren hebben zich in December 1854, naar aanleiding van het Koninklijk besluit van 17 Februarij 1819, (Staatsblad no. 6), bij een gemotiveerd Adres regtstreeks tot den Koning gewend en Hoogstdenzelven verzocht de gedane aanvrage toe te staan.

» Het heeft Directeuren leed gedaan, dat zij dit Adres hebben moeten indienen.

» Maar, Heeren Gedeputeerde Staten willen, dat de Maatschappij aan hen zal overleggen de eigendomsbewijzen, ten einde zij in staat zouden wezen om te beoordeelen, of